

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

การศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคน เพราะการศึกษาคือกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ เจริญงอกงามด้วยภูมิปัญญา มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพอนามัยตามศักยภาพที่ควรจะเป็น การศึกษาช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง รู้จักชีวิต เข้าใจสังคม และสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้ทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพได้ตามอัตภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะสถาบันการศึกษา จึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการของประเทศ ซึ่งสถาบันการศึกษาต้องมีการติดตามและประเมินผลตรวจสอบผลผลิตที่ได้ว่ามีคุณภาพตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงไร ข้อมูลที่ได้จากการติดตามจะเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในการนำไปปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ดีขึ้น การพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพต้องมีการประเมินอยู่ตลอดเวลา เพราะผลของการประเมินจะเป็นข้อมูลบ่งชี้ว่าการจัดการศึกษามีจุดด้อยในส่วนใดบ้าง มีส่วนใดที่ต้องทำการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการพัฒนาการศึกษาที่ดีนั้นจำเป็นมีการพัฒนาควบคู่กันไปด้วย เพราะการพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” จะเป็นตัวชี้ให้เห็นผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ซึ่งการศึกษาถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคน การจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจึงถือเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีภารกิจที่สำคัญ คือ การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการดำรงชีวิตและในการประกอบอาชีพ ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจในด้านการจัดการศึกษา และได้มีความพยายามที่จะผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองตามความต้องการของสังคมตลาดแรงงานและท้องถิ่น การผลิตบัณฑิตถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญยิ่งของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งการผลิตบัณฑิตของทุกๆ สถาบันที่จะนับได้ว่าประสบความสำเร็จ คือ การผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน นั่นคือ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปประกอบอาชีพการงานตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และคุณภาพชีวิตของตนเองได้ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานด้านนี้ ที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน

ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสำนักประมาณ

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นคณะที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยในแต่ละภาควิชาเปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประกอบด้วย สาขาวิชาเคมี สาขาวิชาชีววิทยาประยุกต์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ประกอบด้วย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สาขาวิชาสุขศึกษา สาขาวิชาสิ่งทอ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาสถิติประยุกต์ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนตลอดจนประกอบอาชีพอิสระได้ การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการสำหรับการผลิตบัณฑิต ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวางแผนในการผลิตบัณฑิต เป็นต้น ที่เป็นปัจจัยในการช่วยให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสิทธิภาพ และมีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนคุณลักษณะที่ดีอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งบัณฑิตที่สมบูรณ์ออกไปรับใช้ประเทศชาติต่อไป

ดังนั้นเพื่อการติดตามผลและเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของบัณฑิตภาควิชาการณ่มิงานทำ ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ความต้องการในการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตลอดจนคุณลักษณะของบัณฑิตการนำความรู้ความสามารถไปใช้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาและจัดกระบวนการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ ประกอบกับเพื่อเป็นการสนองนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะที่ต้องการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ คุณภาพตามมาตรฐานสากล คณะวิจัยจึงจัดทำโครงการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2553 - 2554 ซึ่งจะเป็นสารสนเทศที่สำคัญสำหรับการตัดสินใจวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

เพื่อติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2553 - 2554 ใน 5 ด้าน ดังนี้ สถานภาพของบัณฑิต ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่มีงานทำแล้ว ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ การศึกษาต่อ และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ในทัศนะของบัณฑิตเอง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้คือ

1.3.1. ศึกษาจากบัณฑิตระดับปริญญาตรี ทั้งภาคปกติ และภาคพิเศษหรือภาคศ.บป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 - 2554 (ภาคเรียนที่ 2/2553, 1/2554 และ 2/2554) ที่มารายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร บัณฑิตที่มารายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ระหว่างวันที่ 15 - 17 เมษายน 2554 ณ สำนักกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 268 คน

1.3.2. ประเด็นที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. สถานภาพของบัณฑิต
2. ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่มีงานทำแล้ว
3. ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ
4. ข้อมูลการศึกษาต่อ
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 การติดตาม หมายถึง การศึกษาความก้าวหน้าของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกสาขาวิชา ทั้งภาคปกติ และภาคพิเศษ หรือภาคศ.บป จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

1.4.2 บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา ทั้งภาคปกติ และภาคพิเศษ หรือภาคศ.บป จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 - 2554

1.4.3 ภาวะการมีงานทำ หมายถึง สถานภาพในการประกอบอาชีพของบัณฑิต ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่มีงานทำแล้ว และกลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน

1.4.4 บัณฑิตที่มีงานทำแล้ว หมายถึง การทำกิจกรรมใด ๆ ที่ได้ผลตอบสนองจากหน่วยงานที่ทำและ/หรือจากผลของกิจกรรม ทั้งในประเภทงานประจำ งานอิสระ และประกอบธุรกิจส่วนตัว

1.4.5 บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน หมายถึง การไม่ได้ทำงานในกิจการใดกิจการหนึ่งที่ได้ผลตอบสนอง

1.4.6 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง คุณธรรมและความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์กับตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

1.4.7 อาชีพ หมายถึง ภาระหน้าที่การงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ได้กระทำเพื่อการเลี้ยงชีพ ที่ทำให้เกิดรายได้ ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และคุณสมบัติของตนเอง ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความขยันขันแข็ง กล้าคิดกล้าทำ ความอดทน ความมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของบัณฑิต การประกอบอาชีพ การสมัครงานในสถานประกอบการศึกษาต่อและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

1.5.2 เป็นการประเมินคุณภาพทางการผลิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เพื่อใช้เป็นแนวในการดำเนินการประกันคุณภาพทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

1.5.3 ทำให้รู้ถึงลักษณะอาชีพ รายได้ และทัศนคติต่องานที่ทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ รวมถึงทราบปัญหา และสาเหตุของผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่ได้งานทำ ตลอดจนข้อมูลในการศึกษาต่อของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์รวมทั้งได้รับข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตในทัศนะของบัณฑิตเอง

1.5.4 ได้รับข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ในการทำการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การเปิดสอนในสาขาวิชาต่างๆ และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ให้มีประสิทธิภาพ มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการต่างๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นงานวิจัยเพื่อติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เพื่อที่จะให้ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำ ปัญหาในการหางาน ความต้องการในการศึกษาต่อ และคุณลักษณะของบัณฑิตในทัศนของบัณฑิตเองเมื่อจบการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการศึกษาการตัดสินใจในด้านต่างๆ เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปให้มีศักยภาพตามที่หน่วยงานต่างๆ ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)
- 2.2 การจัดการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 2.3 การติดตามผล (Follow-up Study)
- 2.4 ความสำคัญของการติดตามผล
- 2.5 วัตถุประสงค์ของการติดตามผล
- 2.6 วิธีในการดำเนินการติดตามผล
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

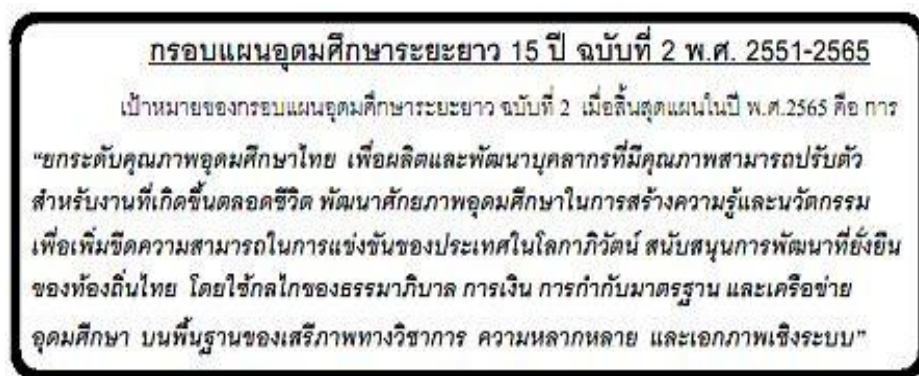
2.1 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)

กรอบแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2551-2565) จัดทำโดยกองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยกรอบแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี นี้เกิดจากการประชุมสัมมนาหน่วยงานใน 11 กลุ่มหลัก คือ 1) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการทั้งภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ 2) กลุ่มการปกครองท้องถิ่น 3) กลุ่มเครือข่ายการศึกษา ระดับพื้นฐานและอาชีวศึกษา 4) กลุ่มเครือข่ายอุดมศึกษา 5) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 9 แห่ง 6) กลุ่มสมาคมครู ผู้ปกครองและศิษย์เก่า 7) กลุ่มสภาคณาจารย์ 8) กลุ่มคณะกรรมการประจำวิทยาเขตฯ 9) กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยฯ 10) กลุ่มกรรมการสภามหาวิทยาลัยฯ ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ และ 11) กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อออกแบบกรอบแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี ของมหาวิทยาลัยฯ โดยคำนึงถึงมิติการบูรณาการและองค์

รวมของการพัฒนา เพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ (Strategic direction) ในการพัฒนา มหาวิทยาลัยฯ ในระยะยาวภายใต้กรอบการพิจารณาสาระหลักสองส่วน ได้แก่

ส่วนที่เป็นปัจจัยภายนอก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อตัวมหาวิทยาลัยโดยตรงในอนาคต (Scenario) ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านประชากร การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต พลังงานและสิ่งแวดล้อม การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง การกระจายอำนาจการปกครอง ปัญหาเยาวชนและนักศึกษาไทย ปัญหาบัณฑิตในอนาคต และเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น และ

ส่วนที่เป็นปัจจัยภายใน ของมหาวิทยาลัยเองได้แก่ รอยต่อกับการศึกษาระดับต่างๆ ที่ทาง มหาวิทยาลัยจะต้องแก้ไขปัญหาในเรื่องที่ไม่มีนักศึกษาเรียนในบางสาขาวิชา ระบบธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการ ภายในองค์กร การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของมหาวิทยาลัย ระบบการเงินการบัญชีและงบประมาณ การพัฒนาบุคลากร โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายอุดมศึกษา เป็นต้น

รูปที่ 2.1 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี : 2554 -2565

ที่มา : <http://www.thaiail.com/blog/admin/4511/>

สืบค้นเมื่อ : วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2555

2.1.1 แนวทางในการดำเนินการจัดทำกรอบแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2551-2565) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยยึดสาระสำคัญ ประกอบการจัดทำแผน ดังต่อไปนี้ คือ

2.1.1.1 การบูรณาการทางวิชาการ ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ การตลาด ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างความสามารถทางวิชาการอย่างจริงจัง การสร้างสมดุลระหว่าง Foods, Feeds and Fuels เพื่อสร้างทางเลือกให้กับประเทศไทยที่จะเติบโต จากภาคการเกษตร

2.1.1.2 ยืนหยัดในการสร้างหลักสูตรบัณฑิตนักปฏิบัติทุกสาขา โดยสร้างรูปแบบใหม่ที่ต่างจากระบบสหกิจศึกษา เช่น หลักสูตร Internship (เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจึงฝึกทำงาน), หลักสูตร Practice school (อาจารย์และนักศึกษาร่วมทำงานกับภาคการผลิตจริงด้วยกัน) เป็นต้น

2.1.1.3 ยืนหยัดหลักสูตรครูช่างอุตสาหกรรมและครูเกษตรกรรม โดยจะสร้างเป็นหลักสูตรพิเศษในการผลิตครูช่างอุตสาหกรรมหรือครูเกษตรกรรม ระยะเวลา 4 ปี แล้วบวกประสบการณ์อีก x ปี ทั้งนี้จะต้องมีทั้งการฝึกการสอน และการฝึกงานทางช่างอุตสาหกรรมหรือทางเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบและเข้มข้น ในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมหรือภาคเกษตรกรรมงานฟาร์มจริงๆ

2.1.1.4 สรรหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ เพื่อเป็นตัวป้อนให้มหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะพิเศษ ตามความต้องการสำหรับการพัฒนาประเทศอย่างเร่งด่วน เช่น ช่างอุตสาหกรรม การออกแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบสิ่งทอ การประดิษฐ์คิดค้นต่างๆ โดยมหาวิทยาลัยฯ ควรดำเนินการให้มีการจัดทำ Road show อย่างจริงจังในการจัดการประกวดสิ่งประดิษฐ์ การจัดค่ายเยาวชนสำหรับนักเรียนและนักศึกษา การให้โควตานักเรียนและนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยฯ การจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนเตรียมวิศวกรรมศาสตร์ โรงเรียนเตรียมบริหารธุรกิจ เพื่อผลิตตัวป้อนให้กับมหาวิทยาลัยฯ

2.1.1.5 สร้างกลไกเชื่อมโยงกับสถานศึกษาทุกระดับ โดยการทำสัญญาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการรับนักศึกษาจากสถาบันการศึกษานั้นที่จบอนุปริญามาเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา หรืออาจมีการวางแผนจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องกัน โดยให้สามารถมีการถ่ายโอนหรือเทียบโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันการศึกษากับมหาวิทยาลัยฯ ได้ มีการดูแลเรื่องมาตรฐานการศึกษาให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยฯ

2.1.1.6 เตรียมพัฒนาศักยภาพการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยการวางโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรตามรูปแบบของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่มีอยู่ เช่น การวางระบบบริหารงานบุคคล การนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารมาใช้กับระบบบริหารจัดการข้อมูล หรือการออกกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยฯ ภายใต้กรอบของมหาวิทยาลัยในกำกับ

จากกรอบแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2551-2565) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน และเพื่อให้การนำแผนดังกล่าวลงสู่การปฏิบัติได้จริง มหาวิทยาลัยฯ จึงได้แบ่งกรอบแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2551-2565) ออกเป็น 3 ระยะๆ ละ 5 ปี โดยในระยะแรก มหาวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2551-2555) ที่มุ่งเน้นบทบาทของการเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีที่ผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ โดยมีเนื้อหาสาระที่ใช้ประกอบการดำเนินการ คือ มหาวิทยาลัยฯ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดสู่ความสำเร็จ ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์

โครงการและแผนปฏิบัติการต่างๆ เพื่อทำเป็นกรอบดำเนินการให้กับทุกหน่วยงานที่สังกัดในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน สามารถนำแผนไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหน่วยงานซึ่งจะทำให้อยู่ในทิศทางเดียวกันกับทิศทางของมหาวิทยาลัยฯ และท้ายที่สุดจะทำให้ เป้าหมายของมหาวิทยาลัยฯ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.1.2 สรุปกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สารระสำคัญที่มีผลกระทบต่อโลก ต่อประเทศ และต่ออุดมศึกษาไทยในอนาคต

2.1.2.1 ความเปลี่ยนแปลงด้านประชากร ประชากรไทยยังเพิ่มขึ้นต่อไปอย่างช้าๆ จำนวนเด็กและเยาวชนที่ลดลง อัตราการปันผลประชากรที่จะหมดไป และผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ภาพฉาย ดังกล่าวชี้ให้อุดมศึกษาโดยเฉพาะสำหรับประชากรวัยอุดมศึกษา 18-22 ปี ต้องลดการขยายตัวอย่างไม่มีจุดสิ้นสุดเช่นหลายทศวรรษที่ผ่านมา โดยเน้นคุณภาพ อุดมศึกษาต้องเพิ่มบทบาทด้านการเพิ่มผลิตภาพเศรษฐกิจของกลุ่มวัยทำงาน เน้นการศึกษาต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนงานและอาชีพ การเกิดอาชีพใหม่ อุดมศึกษาต้องส่งเสริมผู้สูงอายุให้มีผลิตภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (Social and economic productivity)

2.1.2.2 พลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาาร่วมของทุกประเทศ ประเทศไทยพึ่งพิงพลังงานนำเข้าสูง ส่ง ผลต่อเศรษฐกิจประเทศ เนื่องจากราคาพลังงานโดยเฉพาะน้ำมันเพิ่มขึ้นต่อเนื่องและจะไม่ถูกลง การใช้พลังงานจากฟอสซิลสร้างปัญหาเรือนกระจก ส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดของมนุษยชาติ อุดมศึกษาต้องสร้างความตระหนักการอนุรักษ์พลังงานสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ในการศึกษาทุกระดับและในหมู่ประชาชน ผลิตบัณฑิต และความรู้ด้านการอนุรักษ์และจัดการพลังงานพลังงานหมุนเวียนโดยเฉพาะพลังงานชีวภาพ และพลังงานทางเลือกทำงานกับภาคการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน เร่งเร้าความเข้าใจสาธารณะ จนถึงการสร้างคนและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ ระบบนิเวศน์

2.1.2.3 การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต มี 4 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงาน ได้แก่ โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ โลกาภิวัตน์ ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและโลกสารสนเทศ การเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไทย ที่ชัดเจนต่อเนื่อง คือ ภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมเติบโตมาก สำคัญทั้งการจ้างงานและผลผลิตในรายได้ประชาชาติ อุดมศึกษาต้องทำงานกับภาคการผลิตจริง จำแนกบทบาทความ สำคัญของโลกที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจทั้งผู้ประกอบการขนาดเล็ก SMEs ธุรกิจของครอบครัวกลุ่มสำคัญ บริษัทข้ามชาติ เพื่อให้โจทย์ชัดและสร้างผลงานได้ชัดเจน อุดมศึกษาต้องทำงานทั้งกับอุตสาหกรรมรายสาขาและกลุ่มอุตสาหกรรมเชิงพื้นที่ เช่น นิคมอุตสาหกรรม ผลิตบัณฑิต ผูกอบรมและเพิ่มผลิตภาพในลักษณะdemand led ทำงานกับหน่วยงานวางแผน และภาคการผลิตเพื่อผลักดันอุตสาหกรรมความรู้ วิเคราะห์และชักนำภาคบริการ

ใหม่ที่สำคัญจากการพิจารณาห่วงโซ่มูลค่าของบริการแต่ละประเภท ความรู้และเทคโนโลยีที่ใช้ในแต่ละห่วงโซ่ ภาคเกษตรแม้จะลดสัดส่วนในรายได้ประชาชาติ แต่คนยังอยู่ภาคเกษตรในสัดส่วนที่สูง มีแรงงานออกจากภาคเกษตรปีละนับหมื่นคน เป็นกระแสที่ยากที่จะหยุดยั้งและหวนกลับ แต่ประเทศไทยต้องยื่นหยัดให้ภาคเกษตรรองรับคนที่อยู่ในภาคเกษตรให้อยู่ได้และอยู่ได้ดีขึ้น อุดมศึกษาต้องช่วยเตรียมความรู้และสร้างทักษะให้แรงงานที่ออกจากภาคเกษตรจนถึงระดับหนึ่งก่อนเข้าสู่ภาคการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มและความสำคัญของระบบเกษตรทั้งเกษตรน้ำฝนเกษตรก้าวน้ำ เน้นความสำคัญของภาคเกษตรต่อความมั่นคงทางอาหาร(Food security)ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ เป็นผู้รู้ผู้เล่นสำคัญด้านอุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปวัตถุดิบการเกษตร ในส่วน โลกาภิวัตน์ อุดมศึกษาจะถูกกระทบและมีทั้งโอกาสที่จะเติบโตจากโลกาภิวัตน์และการเปิดเสรีทางการศึกษา โดยเฉพาะตามข้อตกลงของ WTO ข้อตกลง พหุภาคี และทวิภาคี จากการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ที่พลเมืองส่วนใหญ่เป็นมุสลิมและพูดภาษาบาฮาซา อินโดนีเซีย อุดมศึกษาไทยสามารถวางตำแหน่งผู้เล่นหลักในอาเซียนได้โดยการดูต้นแบบจากประชาคมยุโรป เช่น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดมาตรฐานการศึกษาและปริญญาที่ยอมรับร่วมกันได้ (Mutual recognition) อุดมศึกษาไทยต้องเตรียมความพร้อมสำหรับ “ศตวรรษแห่งเอเชีย” ที่จีนและอินเดียเป็นผู้เล่นสำคัญ ตระหนักว่า ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นำมาซึ่ง “ผลิตภาพ” (Productivity) และ “นวัตกรรม” (Innovation) ในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ เรียนรู้จากนักคิดอนาคต (Futurists) ต่อเทคโนโลยีที่มองไม่เห็น ในวันนี้หน่วยงานที่สำคัญของรัฐได้ร่วมกับภาคเอกชนกำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่อุดมศึกษาเข้าไปเป็นผู้เล่นสำคัญ **โลกยุคสารสนเทศ** เป็นสังคมไร้พรมแดนเกิดการจ้างงานและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้กระทำได้ง่ายเทคโนโลยีแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ มีนวัตกรรมและตลาด แรงงานใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มและมูลค่าสูงบนฐานของนวัตกรรม ทรัพยากรมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐานและสารสนเทศ

2.1.2.4 การกระจายอำนาจการปกครอง เป็นภาพฉายที่สำคัญที่ประเทศไทยไม่มีประสบการณ์มาก แต่จะเพิ่มความสำคัญต่อความเป็นไป และความเป็นอยู่ของบ้านเมืองในอนาคตอย่างสูง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น โดยมีแนวทางการกระจายอำนาจประกอบด้วย การถ่ายโอนภารกิจ การกระจายอำนาจการเงินการถ่ายโอนบุคลากร การพัฒนาระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชน การปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ การกำกับดูแลการถ่ายโอนภารกิจ และการสร้างระบบประกันคุณภาพบริการสาธารณะ อปท. ต้องการการสนับสนุน ความเชี่ยวชาญในการติดตั้งระบบ การจัดการความรู้ การฝึกอบรมและยกระดับความสามารถของบุคลากรเป็นต้น นอกจากนี้ ท้องถิ่นยังมีงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก

ส่วนกลาง และมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีค่าบำรุง และค่าธรรมเนียม การที่อุดมศึกษาทำงานกับท้องถิ่นจะเสริมภารกิจหลักหนึ่งของอุดมศึกษาคือการบริการสังคมให้โดดเด่น รองรับเหตุผลของการจัดตั้งและการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาบางกลุ่มที่อยู่ในภูมิภาคและท้องถิ่น งบประมาณ อปท. เป็นแหล่งรายได้ที่จะเพิ่มพูนความสำคัญสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ในการทำงานกับ อปท. อุดมศึกษาควรรวมตัวทำงานเป็นเครือข่ายพื้นที่ (เชิงภูมิสังคมและเขตการปกครอง) และเครือข่ายเชิงประเด็น เพราะโจทย์ท้องถิ่นเป็นโจทย์บูรณาการ ต้องการความรู้หลายระดับหลากหลายสาขา การทำงานต้องการมวลวิกฤติทั้งฝ่ายอุปสงค์และอุปทาน

2.1.2.5 การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง เราเห็นว่าการต่อสู้โดยใช้กำลังทหารด้วยกองทัพ โดยรวมยุติไปพร้อมกับการจบลงของสงครามโลกครั้งที่สองเมื่อกลางทศวรรษ 1940 และการยุติสงครามเย็นที่ทำโดยตัวแทนอีกสามทศวรรษต่อมา สงครามสมัยใหม่เป็นการต่อสู้ระหว่างประชาชน ไร้รูปแบบสงครามและภาพศัตรูชัดเจน ความขัดแย้งและความรุนแรงในโลกกระทบประเทศไทยมากบ้างน้อยบ้าง ความรุนแรงในสามจังหวัดภาคใต้ระเบิดขึ้นในปี พ.ศ. 2547 หลังจากมีเหตุการณ์รุนแรงระดับเล็กต่อเนื่องมาหลายสิบปี ด้วยปัจจัยภายในที่สะสมมาหลายร้อยปี ผสมกับการนำเข้าวิธีการทหารรุนแรงเพื่อแยกสามจังหวัดภาคใต้ รัฐกำลังแก้ปัญหาด้วยความเด็ดขาดในเบื้องต้น สร้างการเข้าถึงเข้าใจ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน ควบคู่กับการสร้างความเข้าใจและโอกาสอย่างถาวรในอนาคตด้วยการศึกษา ทั้งนี้อุดมศึกษาจะเป็นปัจจัยชี้ขาดในระยะกลางและยาว

2.1.2.6 เยาวชนไทย นักศึกษาไทย และบัณฑิตในอนาคต เด็กเยาวชนและนักศึกษาในวันนี้เปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัวยุคใหม่ หลากหลายความเสี่ยงต่าง ๆ สะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัยทั้งปวง (Post-industrial / Post-modern) มีสัญญาณชี้การเปลี่ยนแปลงชีวิตงานของบัณฑิตในอนาคตที่แตกต่างจากปัจจุบัน อาทิเช่น การทำงานโดยมีหลายอาชีพทั้งตลอดช่วงอายุ การทำงานไร้สังกัด (Freelance) ความเสี่ยงต่อรายได้ไม่แน่นอน การจับคู่ผู้ร่วมงานและเปลี่ยนผู้ร่วมงาน เป็นต้น มีความไม่สอดคล้องกัน (Mismatch) ระหว่างการศึกษาและทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ในอนาคต นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนจะเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม อุดมศึกษาควรเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษาในแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานร่วม(Base line competencies)ที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการที่เป็นแท่ง ความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่ฝังตัว (Tacit knowledge and ability) ที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องที่ขาดปฏิสัมพันธ์ สร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสภาวะโลกาภิวัตน์

ด้านภาษาและวัฒนธรรม รู้และเห็นคุณค่าของพหุลักษณะพหุวัฒนธรรม เพิ่ม mobility และความหลากหลาย (diversity) ของนักศึกษาต่างวัย ต่างภูมิหลังวัฒนธรรมและสังคม ต่างเผ่าพันธุ์ รวมถึงอาจารย์ การแลกเปลี่ยนและหลักสูตรสองภาษาจะเป็นกลไกสำคัญ อุดมศึกษาพึงจัดให้มี การศึกษาในระบบ “ศิลปศาสตร์” (Liberal Arts Education) ในยุค Post Modern-Post Industrialization ทั้งนี้หมายรวมทั้งสาระแห่งศาสตร์และกระบวนการแห่งศาสตร์ เรียนรู้บนฐานการทำงานในภาคการผลิตและภาคสังคม (Work-based หรือ Community-based education) เช่น Internship หรือ Apprenticeship ในภาคการผลิตและภาคสังคม สหกิจศึกษา (Co-operative education), ทักษะวิศวกรรม(Engineering practice school)

2.1.2.7 เศรษฐกิจพอเพียง ที่ประชาชนชาวไทยได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น สถาบันอุดมศึกษายังเข้าใจและปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในขั้นเริ่มต้น อุดมศึกษาควรเป็นผู้นำให้วิเคราะห์ได้ปฏิบัติได้ บนฐานทรัพยากรภูมิสังคม สร้างความรู้ใหม่ เกิดผลเป็นรูปธรรมทั้งระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน พื้นที่ (กายภาพ การปกครอง และภูมิสังคม) องค์กร ภาคการผลิตตามที่กล่าวแล้ว กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาวมีมิติบูรณาการและองค์รวมการพัฒนา จึงพิจารณาปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องและปัจจัยภายในอุดมศึกษาเอง

2.1.2.8 รอยต่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา หลักฐานเชิงประจักษ์และแนวโน้มน่าเป็นห่วงคือ นักเรียนมัธยมที่เป็นตัวป้อนอุดมศึกษามีคุณภาพโดยรวมต่ำลง จากสัมฤทธิ์ผลการศึกษา จนถึงความสามารถพื้นฐานการอ่านภาษาไทยซึ่งเป็นฐานของการเรียนรู้วิชาการ ทุกคนตระหนักว่าคุณภาพนักเรียนตกต่ำเป็นผลจากคุณภาพของครู เกี่ยวพันไปถึงสถานภาพที่ต่ำของครูทำให้ไม่มีนักเรียนเก่งเป็นครูหมุนเวียนเป็น วัฏจักรที่ต้องแก้ให้ได้ นอกจากนั้นค่านิยมด้านปริญญาทำให้มีผู้เรียนอาชีวศึกษาน้อยลงเป็นลำดับทั้งที่แรงงานระดับกลางจำเป็นยิ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ ทั้งนี้รัฐต้องจริงจังกับการจัดการเรื่องคุณภาพการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เชื่อมขั้นกับอาชีวศึกษา อุดมศึกษาเองต้องให้เวลากับ การศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาสามเรื่อง เรื่องแรกคือ **พัฒนาและสร้างครูคุณภาพสูงซึ่งเป็นตัวคูณ(Multiplier)** ทำให้มีคนเก่งมาเรียนครู โดยมีการทบทวนการผลิตครูนอกจากระบบ 5 ปี ครูมัธยมศึกษาและครูช่างเทคนิคต้องมีฐานแน่นทางวิชาการทั้งฝึกสอน รวมทั้งฝึกทักษะจริงในสถานประกอบการสำหรับครูช่างเทคนิคที่อาจต้องการเวลาเพิ่มมากกว่าหนึ่งปี เรื่องสองคือ **การพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ** ซึ่งเป็นเสมือนหัวรถจักรสำหรับประเทศในอนาคต เรื่องสามคืออุดมศึกษาต้องเปิดโอกาส **ให้ผู้จบการศึกษาและกำลังทำงานสามารถเข้าศึกษาต่อในอุดมศึกษาได้ด้วยความยืดหยุ่น** ประกอบอาชีพต่อไป ไม่ต้องทิ้งงานทิ้งอาชีพ ศึกษาในเงื่อนไขเวลาที่ไม่บีบรัด ไม่ผูกมัด นักศึกษาที่เป็นผู้ขับเคลื่อนภาคการผลิตจริง ไม่กำหนดว่าต้องเรียนสำเร็จในเวลาอันสั้นเช่นระบบการศึกษา 4 ปี ซึ่งเป็นเรื่องของนิสิตและนักศึกษาในวัย 18-22 ปี และการสะสมหน่วยกิตในทำนอง

ธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ในส่วนของระบบอุดมศึกษาปัจจุบันที่มีสถาบันให้ปริญญาประมาณ ร้อยห้าสิบแห่งที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีความซ้ำซ้อน แย่งชิงนักศึกษาและทรัพยากร มีปัญหา คุณภาพ

2.1.3 การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน ต้องใช้กลไก **มาตรฐานและการจัดสรร ทรัพยากร** เพื่อลดเล็กลูกสูตรที่ไม่ใช่ความต้องการของสังคมหรือการพัฒนาเศรษฐกิจ ปิดหน่วยงาน ที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำ เกิดระบบอุดมศึกษาที่แบ่งงานกันทำ(Division of labor) วางตำแหน่งของแต่ละสถาบันให้เหมาะสม (Positioning) **แบ่งอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม** คือ กลุ่มวิทยาลัยชุมชน, กลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปีและมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์, กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง มหาวิทยาลัย Comprehensive, และกลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย มหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา ทั้งสี่กลุ่มจะตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล ภาคการผลิตจริงการพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน การรองรับการเปลี่ยนอาชีพ เปลี่ยนงาน เลิกจ้างงาน การพัฒนาผลิตภาพของพนักงานต่อเนื่อง ผู้ที่พ้นวัยทำงาน จนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.1.3.1 ธรรมมาภิบาลและการบริหารจัดการ ช่วยการกำหนดทิศทางจนถึงการพัฒนามหาวิทยาลัยได้เร็ว อุดมศึกษาไทยต้องปรับปรุงเรื่องนี้ตั้งแต่ระดับองค์กรกำหนดและกำกับนโยบายคือสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหารทุกระดับ ข้อเสนอของแผนอุดมศึกษาระยะยาวคือสร้างกลไก พัฒนาผู้ดำรงตำแหน่งสภามหาวิทยาลัยและ ผู้บริหารระดับต่างๆ ปรับระบบธรรมมาภิบาลซึ่งรวมถึงโครงสร้างสภามหาวิทยาลัยให้มีผู้ทรงวุฒิจากภายนอกเป็นหลัก สภามหาวิทยาลัยมีสำนักงาน เลขาธิการทำงานเต็มเวลาสนับสนุน จนถึงการปรับคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้ทำหน้าที่ คณะมนตรีหรือคณะกรรมการ (Commission) ที่มีมนตรีหรือกรรมการ (Commissioners) เต็มเวลา และปรับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกันในการประเมินความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย มหาวิทยาลัยไทยไม่ติดกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีคุณภาพทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของประเทศต่ำ โครงสร้างพื้นฐานทาง วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับท้ายๆ ของประเทศที่ได้รับการจัดอันดับอุดมศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบวิจัยของประเทศ การสร้างความเป็นเลิศของการวิจัยของอุดมศึกษาจึงขึ้นกับการวางโครงสร้างระบบวิจัยในภาพรวม ซึ่งรวมถึงนโยบายระบบวิจัย การจัดสรรทรัพยากรวิจัย การบริหารจัดการทุนวิจัย ตลอดจนการประสานพลังระหว่างหน่วยปฏิบัติการวิจัย ความเชื่อมโยงและการทำงานร่วมกัน ระหว่างภาคเอกชน ในฐานะองค์กรอุดมปัญญา

2.1.3.2 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้วยความจำกัดของทรัพยากรและนักวิจัยคุณภาพสูง อุดมศึกษาต้องโฟกัสโจทย์วิจัยและสร้างกลไกความเป็นเลิศ ระบบการประเมินสมรรถนะการวิจัยของกลุ่มวิชาการในมหาวิทยาลัย ระบบ Research Assessment Exercise (RAE) ที่ใช้ในต่างประเทศควรนำมาประยุกต์และปรับใช้ เพื่อการประเมินความสามารถวิจัยและจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัยสำหรับอุดมศึกษาไทย มหาวิทยาลัยควรผลักดันให้เกิดระบบวิจัยแห่งชาติ ที่ควรประกอบด้วยองค์กรระดับชาติที่กำหนดนโยบายวิจัย องค์กรจัดสรรเงินทุนวิจัยและหน่วยงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้เล่นสำคัญ สร้างระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต เพื่อให้อุดมศึกษาทำภารกิจจากมูอุปสงค์(demand led) เพิ่มขึ้นมีกลไกการทำงานร่วมกันในลักษณะพหุภาคี ระหว่างมหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัย ศูนย์ความเป็นเลิศ ภาคอุตสาหกรรมในและต่างประเทศ ภาคสังคมและชุมชน

2.1.3.4 ระบบธรรมาภิบาลและการบริหารและการปฏิรูปการเงินอุดมศึกษา การลงทุนในอุดมศึกษาผ่านระบบงบประมาณปัจจุบันยังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา และยังมีได้ใช้เป็นกลไกกำกับเชิงนโยบายอย่าง เต็มที่ การแบ่งภาระค่าใช้จ่ายเพื่ออุดมศึกษาระหว่างผู้เรียน รัฐ และผู้ได้รับประโยชน์จากผลผลิตอุดมศึกษาไม่เหมาะสม นอกจากนั้นสถาบันอุดมศึกษาไทยจำนวนมากมีภาระที่จะต้องแสวงหาแหล่งทุนเพื่อรักษามาตรฐานการศึกษานอกเหนือจากรองรับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น ได้รับการดำเนินจากสาธารณะว่าเป็นอุดมศึกษาพาณิชย์แผนอุดมศึกษาระยะยาว เสนอให้รัฐปรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ยังเป็น Supply-side financing ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศและ เป็นไปตาม Performance-based มากขึ้น พิจารณาและจัดรูปแบบใหม่ของ กองทุนประเภท Contribution scheme ตั้งกองทุนพัฒนาอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาอาจารย์และบุคลากร เชื่อมโยงอุดมศึกษากับภาคการผลิต สนับสนุนการจัดตั้งวิสาหกิจโดยมหาวิทยาลัย การพัฒนาแรงงานความรู้และเกษตรกรที่เลิกอาชีพการเร่ร่อนตลอดชีวิต สนับสนุนท้องถิ่น สร้างกลไกกำหนดและจัดสรรงบประมาณควบคู่กับการทำแผนยุทธศาสตร์ การกำกับคุณภาพด้วยองค์กรกันชน (Buffer organization) ใช้ หลักการ Financial autonomy ในการบริหารการเงินอุดมศึกษาบนฐานการแบ่งกลุ่มอุดมศึกษา

2.1.3.5 การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา ทั้งนี้การพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ต้องคำนึงถึงการพัฒนาหลายมิติ เช่น ด้านวิชาการ ความเป็นครูความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถด้านการวิจัย สมรรถนะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ตนรับผิดชอบ การบริหารจัดการ การขัดเกลาทางสังคม คำนึงถึงช่วงวัยต่างๆของการทำงานและพัฒนา (Life cycle development) จัดให้มี กระบวนการ Mentoring โดยผู้มีความรู้และประสบการณ์บนฐานของการพัฒนาจากการทำงานจริง แผนอุดมศึกษาระยะยาวได้เสนอให้มี ทิศทางชัดเจนในการจัด

ทุนการศึกษา การมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยและผู้เรียนในการออกค่าใช้จ่ายในการส่งนักศึกษาไปต่างประเทศ และการสร้างทิศทางสำหรับมหาวิทยาลัยรัฐใหม่ด้วยอัตรากำลังคนที่รัฐบาลกำหนดให้

2.1.3.6 การสร้างเครือข่ายอุดมศึกษา เนื่องจากมหาวิทยาลัยไทยมีความแตกต่างสูงและมีช่องว่างของระดับการพัฒนา (University Divide) หลายมิติ อาทิเช่น ขนาด งบประมาณ ประเภท อายุ สถานที่ตั้ง บุคลากร คุณภาพของนักศึกษา คุณภาพของสถาบัน ตลอดจนชื่อเสียง เป็นต้น หลายปัญหาของอุดมศึกษาแก้ไม่ได้หากมหาวิทยาลัยยังแยกส่วนกันทำงาน ไม่รวมพลัง (Synergy) หรือแบ่งงานกันทำ (Division of labor) แม้สถาบันมีคุณภาพและความเป็นเลิศ เมื่อไม่ทำงานร่วมกันก็ไม่สามารถสร้างสรรค์ผลงานในระดับประเทศหรือที่สูงขึ้นไป ยุทธศาสตร์สร้างพลังร่วมโดยเครือข่ายอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนและผลักดันด้วยนโยบายและกลไกงบประมาณ สถาบันอุดมศึกษาควรควมรวมการเรียนการสอน การทำงานและการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน จนนำไปสู่การควมรวมสถาบันเมื่อพร้อม รัฐสนับสนุนให้สถาบันที่เข้มแข็งสร้างความสามารถสถาบันใหม่ สร้างเครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การทำงานภาคสังคม เป็นต้น

2.1.3.7 การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งปัจจัยพื้นฐานสาม จังหวัดภาคใต้ที่นำไปสู่ปัญหาความรุนแรง ข้อเสนอแนวทางสร้างความสมานฉันท์และการพัฒนาพื้นที่ ได้กล่าวถึงในเรื่องการจัดการความขัดแย้งและความรุนแรงในสภาพฉายที่ระบุมมาแล้ว ในปี 2550 รัฐบาลได้ทำแผนยุทธศาสตร์ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย สกอ. กำหนดการพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นส่วนหนึ่งของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาเด็กเยาวชนและนักศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรในพื้นที่ การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษา และการพัฒนาอุดมศึกษาสู่อาเซียน แนวทางหลักเป็นการใช้ปัญญาให้เข้าถึง เข้าใจยอมรับและเห็นคุณค่าของสังคมไทยที่มีความเป็นพหุลักษณะ พหุวัฒนธรรม การสร้างmobilityสำหรับเด็กเยาวชนและประชาชนในภาคใต้ สร้างโอกาสการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ การประกอบอาชีพในภาคใต้ ความเชื่อมต่อกับอาเซียนและประชาคมมุสลิมในโลก

2.1.3.8 โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษา เป็นทั้งหัวใจและปัจจัยสำคัญของการอุดมศึกษา ครอบคลุมทั้งโครงสร้างเชิงสาร์ตถะและโครงสร้างทางกายภาพที่สำคัญ 4 ประการ ส่วนหัวใจคือโครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดและสังคมในปัจจุบัน และอนาคตส่วนที่เป็นปัจจัย คือ สังคม สารสนเทศ สังคมฐานความรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ อุดมศึกษาต้องตระหนักว่าการอุดมศึกษานาคัดเป็นทั้ง “การเตรียมคนเข้าสู่ชีวิตและการปรับแต่งคนเข้าสู่งาน” นอกจากความรู้ เทคนิค วิชาการวิชาชีพแล้ว รัฐพึงสนับสนุนการศึกษา “ศิลปศาสตร์” (Liberal Arts Education) อุดมศึกษาพัฒนาและใช้ศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อ รองรับนโยบาย

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ e-Society, e-Industry, e-Commerce, e-Education, และ e-Government ผ่านนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ (Government procurement) สร้างหัวใจหรือสมอง ของการบริหารจัดการและการพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ รัฐพึงกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลของตนเองที่ทันสมัยอยู่เสมอ จัดระบบการคุ้มครองผู้บริโภคจากการให้บริการข้อมูลสารสนเทศของมหาวิทยาลัย โดยผู้เรียนและผู้ปกครองมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล อุดมศึกษาที่มีความถูกต้องและทันสมัย สนับสนุนอุดมศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อ การเข้าถึง (Access) และการลดช่องว่างดิจิทัล (Digital divide) เพื่อการเรียนรู้เฉพาะตัว (Customization) ไปจนถึงการเรียนรู้ของมวลชน (Massification) ลงทุนการวิจัยและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐลงทุนให้อุดมศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ วิจัย ทดลอง และสาธิต จัดทำ สื่อการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยออกสู่สาธารณะ (Open courseware) ลงทุนและจัดการในการจัดระบบ เครือข่ายห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ศึกษาและเตรียมการรองรับ ผลกระทบเชิงลบ (Discordance) อันเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดตั้งกองทุนพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพของสถาบันอุดมศึกษา ประการสุดท้ายในการรักษาผลิตภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ อุดมศึกษาควรจัดทำ กรอบนโยบายการพัฒนา ระบบ “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” ของอุดมศึกษา วางระบบธรรมาภิบาลของการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งเกี่ยวข้องกับภาคส่วนต่างๆในสังคม ประสานหลากหลาย (Multisectoral approach) การบริหารจัดการโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญคือหัวใจ สร้างกรอบการประกันคุณภาพ การเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งนี้เพื่อให้อุดมศึกษาสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมความรู้ สังคมอุดมปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2.2 การจัดการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.2.1 ประวัติคณะวิทยาศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์ ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2519 ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 โดยเปลี่ยนจากหมวดวิชาวิทยาศาสตร์มาเป็น คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในปีการศึกษา 2521 ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์ทั่วไป (ค.บ. 2 ปีหลัง) ปีการศึกษา 2524 เปิดสอนหลักสูตร ค.บ. 4 ปี วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป ปีการศึกษา 2527 เปิดสอนเทคนิคการอาชีพ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง 3 สาขา คือ การอาหาร ก่อสร้าง และกลีกรรม

ในปี พ.ศ. 2527 มีการแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 เป็นผลให้คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถเปิดสอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ได้ โดยผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี จะได้รับคุณวุฒิเป็นวิทยาศาสตร์บัณฑิต คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงสามารถ

ผลิตบัณฑิตทั้งสาขาครุศาสตร์บัณฑิต(วิชาเอกด้านวิทยาศาสตร์) และวิทยาศาสตร์บัณฑิต โครงสร้างการบริหารงานคณะประกอบด้วย 9 ภาควิชา คือ ภาควิชาเคมี ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ ภาควิชาชีววิทยา ภาควิชาฟิสิกส์ และภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์ ภาควิชาสุขศึกษา ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคอมพิวเตอร์และภาควิชาเกษตรศาสตร์

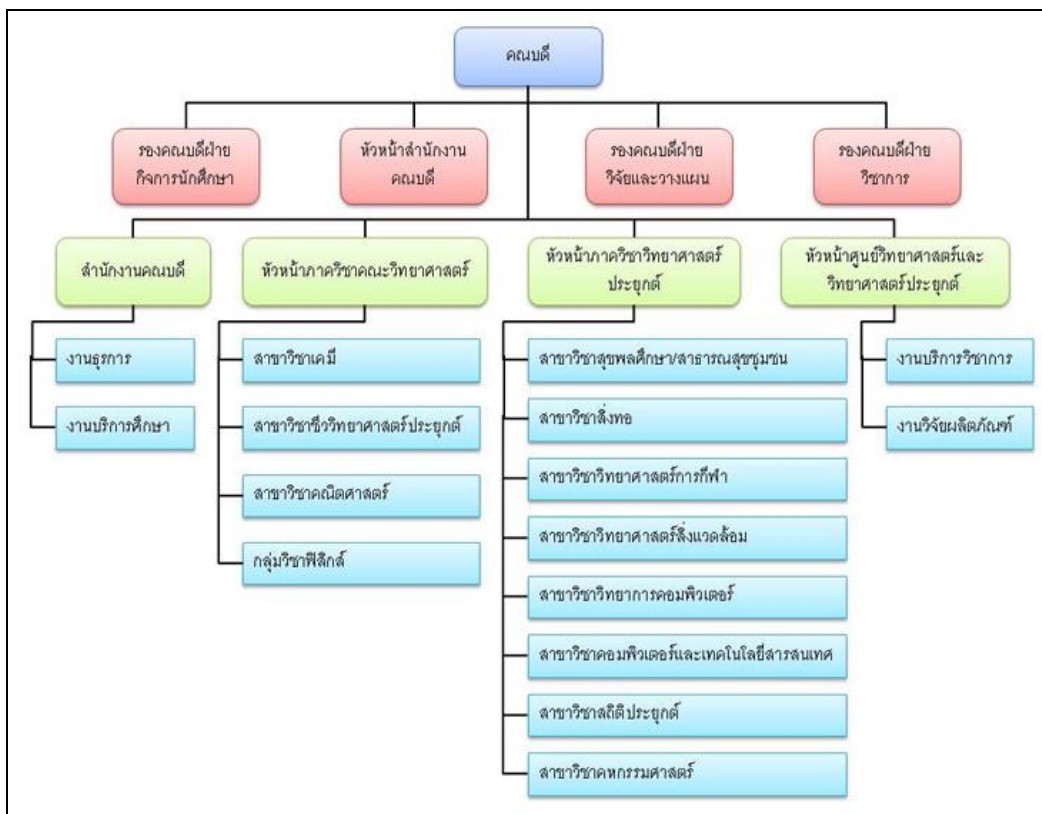
รูปที่ 2.2 ป้ายประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ในปี พ.ศ. 2538 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2535 แทนพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู วิทยาลัยครูบุรีรัมย์จึงเปลี่ยนเป็นสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเปลี่ยนเป็นคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และหัวหน้าคณะเป็นคณบดี เปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ จากเดิมที่เป็นภาควิชา มาเป็นการบริหารงานวิชาการแบบโปรแกรมวิชา

ในปีการศึกษา 2543 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีโปรแกรมวิชาในสังกัดจำนวน 21 โปรแกรมวิชา ต่อมา มีโปรแกรมวิชาเพิ่มขึ้นเป็น 25 โปรแกรมวิชา ในปีการศึกษา 2544 สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์กำหนดให้นักศึกษาสาขาครุศาสตร์ที่เริ่มเข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2544 ทั้งหมด สังกัดคณะครุศาสตร์ทุกสาขาวิชา

ในปี พ.ศ. 2548 สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ได้เปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเปลี่ยนเป็นคณะวิทยาศาสตร์ มีการจัดการบริหารภายใน (ระหว่างรอการอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ) ดังนี้ สาขาวิชาในกลุ่มของอุตสาหกรรมศิลป์ ได้แก่ ก่อสร้าง อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม แยกออกเป็นโครงการจัดตั้งคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนคณะวิทยาศาสตร์เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารจากโปรแกรมวิชาเป็นภาควิชา ประกอบไปด้วย ภาควิชาวิทยาศาสตร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 คณะวิทยาศาสตร์ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้จัดแบ่งส่วนราชการเป็น 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานคณบดี ภาควิชาวิทยาศาสตร์ และภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์(รวมภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เข้ากับภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์)และมีการเพิ่มศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์อีก 1 หน่วยงาน ซึ่งเป็นการจัดแบ่งเพิ่มเติมเป็นการภายในตามประกาศของมหาวิทยาลัย

รูปที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารงานของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่มา : http://www.science.buriram-zone.net/index/index.php?menu=index_about_us

สืบค้นเมื่อ : วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2555

2.1.2 ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

2.1.2.1 ปรัชญาคณะวิทยาศาสตร์ “มุ่งผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

2.1.2.2 วิสัยทัศน์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม นำเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

2.1.2.2 พันธกิจของคณะวิทยาศาสตร์

- (1) จัดการศึกษา ส่งเสริมวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และคุณธรรม
- (2) ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
- (3) ทำการวิจัย

2.1.3 เป้าประสงค์

- 2.1.3.1 ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม พัฒนาท้องถิ่น
- 2.1.3.2 มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดวิชาการและเทคโนโลยีสู่ท้องถิ่น
- 2.1.3.3 มีผลงานวิจัย

2.1.4 หลักสูตรที่เปิดสอน ในแต่ละภาควิชาเปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1.4.1 ภาควิชาวิทยาศาสตร์
 - (1) สาขาวิชาเคมี
 - (2) สาขาวิชาชีววิทยาประยุกต์
 - (3) สาขาวิชาคณิตศาสตร์
 - (4) กลุ่มวิชาฟิสิกส์
- 2.1.4.2 ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์
 - (1) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
 - (2) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา
 - (3) สาขาวิชาสุขศึกษา
 - (4) สาขาวิชาสิ่งทอ
 - (5) สาขาวิชาสถิติประยุกต์
 - (6) สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
 - (7) สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาประเทศและท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และมีศักยภาพที่ดีหลาย ๆ ด้าน ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ จึงทำให้มีนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษามีจำนวนมาก การจัดการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงจำเป็นต้องมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ที่สนใจที่จะเข้าศึกษา และในขณะเดียวกันผู้ที่สนใจจะเข้าศึกษาจะมองที่ผลผลิตของสถาบันการศึกษา สนใจว่าเมื่อผู้เข้าศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้ว เขามีโอกาสได้ทำงานเพียงใด เพราะเนื่องจากภาวะปัญหาทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้มีสถานประกอบการหลายแห่งได้ปิดกิจการหรือชะลอการดำเนินงานลงไป ทำให้เกิดภาวะการว่างงานของบัณฑิตมากยิ่งขึ้น คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในฐานะเป็นผู้ผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน จึงต้องตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องติดตามภาวะการมีงานทำ

การประกอบอาชีพและการหางานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สนใจที่จะเข้ามาศึกษา

2.3 การติดตามผล (Follow-up Study)

กู๊ด (Good,1973) ได้อธิบายว่า การติดตามผล หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าของบุคคลในการปฏิบัติงาน โดยอาศัยเครื่องมือและกระบวนการวัด

เบอร์ดี และคณะ (Berdie and others,1958) กล่าวโดยสรุปว่า การติดตาม คือ การรวบรวมเรื่องราวต่างๆ จากผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ คลิฟฟอร์ด (Clifford) ว่า “การติดตามผลเป็นการบริการที่ให้ข่าวสารจากนักเรียนเก่า เพื่อเตรียมนักเรียนรุ่นใหม่ต่อไป”

สตูปและวอห์นควิสท์ (Stoops and Wahlquist,1963) มีแนวความคิดว่า การติดตามผลเป็นการสอบทานเกี่ยวกับโปรแกรมการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษา ภายหลังจากนักศึกษาได้สิ้นสุดประสบการณ์ในโรงเรียนของเขาและการติดตามผล ยังเป็นเทคนิคสำหรับประเมินความเหมาะสมและความพอใจของโปรแกรมการเรียนการสอน ทั้งขณะที่ยังอยู่ในกระบวนการและภายหลังจากสิ้นสุดกระบวนการแล้ว

พงกะพรรณ ตะกลมทอง (2548) ได้ให้ความหมายของการติดตาม (Monitoring) ไว้ว่า หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้เพื่อตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้ผลงานเป็นไปตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ข้อมูลจากการติดตามจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเร่งรัดให้งาน/โครงการดำเนินไปตรงตามเป้าหมายของแผนงาน และแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา การติดตามผลจึงต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอในหน่วยงาน เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ตนเอง ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ผู้บังคับบัญชาระดับสูง ตลอดจนผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการทุกระดับ เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไข อำนวยความสะดวก ทั้งนี้เพื่อให้การ ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2529) ได้ให้ความหมายของการติดตาม (Monitoring) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ นำมาวิเคราะห์ว่าเป็นไปตามแผนที่ กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532) ได้ให้ความหมายของการติดตาม (monitoring) ว่าหมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้เพื่อ ตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้ผลงานเป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยมุ่งที่ จะตอบ

คำถามหลักว่าในการดำเนินงานนั้นได้รับทรัพยากรครบถ้วนหรือไม่ ได้ปฏิบัติงานตามแผนที่ กำหนดหรือไม่ ได้ผลตรงตามที่กำหนดหรือไม่

นิตา ชูโต (2550) กล่าวในบทความว่า การติดตามงาน (Monitoring) เป็น กระบวนการ ประจำที่เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ก็คือเป็นการควบคุมเฝ้าระวังดูแลกำกับของ ฝ่ายจัดการ เพื่อตรวจสอบเป็นระยะๆ ว่ามีการปฏิบัติงานจริง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ ตรงกลุ่มเป้าหมาย ตรงตามเวลาที่วางไว้ในแผนงานหรือไม่ประการหนึ่ง อีกประการ หนึ่งการติดตาม งานเป็นส่วนของกระบวนการจัดการให้งานมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ จัดการให้ เกิดผลงานที่มี ประสิทธิภาพ (ได้ผลงานมากแต่เสียค่าใช้จ่ายน้อย งานมีคุณภาพดี ราคาประหยัด) ได้ ประโยชน์คุ้มทุน คุ้มค่า ฯลฯ การติดตามงานก็เพื่อแก้ไขปัญหาในขณะที่ปฏิบัติงานได้ทันที่นั่นเอง

สมหวัง พิธิยานววัฒน์ (2541) กล่าวว่า การติดตามผลเป็นการศึกษาเชิงประเมินหลักสูตรและ โปรแกรมว่า ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติสมเจตนารมณ์ของ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานเพียงใด ผลจากการศึกษาจะช่วย ในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัชร ทรัพย์มี (2549) กล่าวว่า การติดตามผลการศึกษาเป็นการติดตามผลหลังจากที่นักเรียน ออกจากโรงเรียนไปแล้วจะได้ข้อมูลให้ทางโรงเรียนทราบว่า นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วไป ศึกษาต่อที่ใด ประกอบอาชีพหรือทำงานอะไร นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำงานหรือศึกษาต่อ เพียงใด

ชาญชัย อินทรประวัตติ และคณะ (2539) กล่าวว่า เป็นการติดตามศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับบิ นักศึกษาที่ออกไปประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา หลัก สตรและกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดบริการต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา ซึ่งจะเข้ารับบริการศึกษาในรุ่นต่อ ๆ ไป

สคูปลส์ และวอลควิสท์ (มปป. อ้างถึงใน สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยลงกรณ์, 2546) กล่าว ว่าการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เป็นวิธีการที่ทำให้ทราบถึงคุณภาพ และข้อบกพร่องของ ผู้สำเร็จการศึกษาผลที่ได้จากการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จะเป็นข้อมูลและแนวทางในการ พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งตัวผู้บริหารและผู้ที่ กำลัง ศึกษาอยู่ อีกทั้งยังได้ทราบผลผลิตสถาบันที่ได้สำเร็จการศึกษาไปแล้วด้วย

และเซอร์ทเซอร์และสโตน (Schertzer และ stone, 1971 อ้างถึงในอัครัตติ ไชยสิทธิ์, 2543) กล่าวว่า การติดตามผล คือ วิธีการหนึ่งที่จะมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดว่า บุคคลมีการ พัฒนาสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่จบไปแล้ว เขาสามารถเรียนรู้ เข้าใจหรือปรับตัวเข้ากับสถานการณ์

ต่างๆ และมีการพัฒนาพลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่เพียงใด และการติดตามผลยังเป็นทางหนึ่งจะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่างๆ ของเขา

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การติดตามผล หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าของ บุคคล ในการปฏิบัติงานโดยอาศัยเครื่องมือและกระบวนการในการวัด เพื่อสำรวจว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความสามารถในการปฏิบัติงานจริงเพียงใด มีอุปสรรคอะไรบ้าง จะได้นำผลมาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นวิธีสำคัญที่จะให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จ การศึกษาผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุง หลักสูตร การเรียนการสอนให้ดีขึ้น นอกจากนี้การศึกษาค้นคว้าติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วยังเป็นการแสดงความ ห่วงใย ความสนใจและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยที่มีต่อผู้สำเร็จ การศึกษาอีก ด้วย

2.4 ความสำคัญของการติดตามผล

การติดตามผลเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่องของ ผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการศึกษาติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพิจารณาปรับปรุง หลักสูตรการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้กำลังศึกษาอยู่ คือสามารถใช้เป็น ข้ออ้างอิงในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบันและยังเป็นหลักในการพัฒนาจัดการศึกษาเพิ่มเติม ให้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วอีกด้วย ความสนใจความ ก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีต่อ ผู้สำเร็จการศึกษา

ตามธรรมชาติของคนเรา เมื่อได้ทำงานใดสำเร็จลง ก็อยากทราบว่าผลงานที่ได้กระทำสำเร็จ แล้วนั้น ดีหรือไม่อย่างไร การตรวจสอบเช่นนี้จะช่วยให้การทำงานเรื่องเดียวกันในครั้งต่อไปได้พัฒนา ก้าวหน้าขึ้นไปเรื่อยๆ ในเรื่องของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาก็เช่นกัน ได้ทราบจุดที่ดีและ จุดบกพร่องของหลักสูตร ทราบปัญหาความต้องการความจำเป็น

สาคร สุขศรีวงศ์ (2550) ได้สรุปความสำคัญและประโยชน์ของการติดตามประเมินผลได้ 4 ประเด็นสำคัญ ดังนี้คือ 1) ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สามารถจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาและการพัฒนา 2) ทำให้วางแผนได้ตรงเป้า แก้ปัญหาได้ถกจดและพัฒนาได้ ตรงตามนโยบาย 3) ช่วยให้ดำเนินการตามแผนได้ราบรื่น สามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรค อย่างได้ผลหรือปรับแผนให้เหมาะสมมากขึ้น และ 4) ทำให้ทราบผลการดำเนินงานตามแผนและ โครงการอย่างชัดเจน อะไรประสบผลสำเร็จแล้ว สิ่งใดยังต้องทำต่อไป จำนวนเท่าไร อันจะเป็น ข้อมูล ไปสู่การตัดสินใจไปสู่สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการซึ่งเป็นการวนครบวงจร ดังนั้น ถ้ามีการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง การ วางแผนสามารถทำได้ตรงตามเป้าหมายหรือสามารถปรับปรุงแก้ไขหรือปรับแผนให้เหมาะสม

มากขึ้น ทราบผลการดำเนินงานของงาน/โครงการ เมื่อเริ่มวางแผนอีกก็จะมีข้อมูลที่ชัดเจน เพียงตรง และเป็น ปัจจุบัน วงจรของแผนก็จะครบสมบูรณ์ สามารถเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

เมตตา นพประดิษฐ์ (อ้างถึงอติรัตต์ ไชยสิทธิ์, 2543: 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลผลิตพอสรุปได้ว่า ธรรมชาติของคนเมื่อทำงานเสร็จแล้ว ก็อยากจะทราบว่าผลงานนั้นเป็น อย่างไร ดีหรือไม่ การตรวจสอบจะช่วยให้การทำงานในครั้งต่อไปพัฒนาดีขึ้นเรื่อยๆ ในการเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาก็เช่นเดียวกัน นับเป็นการตรวจสอบผลงานที่จะทำให้สถาบันการศึกษาได้ประเมินหลักสูตร ทราบถึงจุดดี จุดบกพร่อง ได้ทราบถึงปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของสังคมและของผู้สำเร็จการศึกษา

ชัยวิชญ์ ภูงามทอง (อ้างถึงใน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2545-2546 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลว่าเป็นการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การศึกษาเรื่องราวกับการทำงานหรือการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านั้นว่าเขามีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ที่ได้รับจากสถาบันของตนมากน้อยเพียงใดมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้างอันเป็นการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษานั้น นอกจากนี้ยังเป็นการติดตามผลว่าเขาประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนต่อหรือการทำงานอย่างไร

ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาช่วยให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ และข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงบริการต่างๆ ที่สถาบันจัดให้นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในนักศึกษารุ่นต่อไป

2.5 วัตถุประสงค์ของการติดตามผล

ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สิ่งแรกที่ต้องเตรียมก่อนการติดตามผล ก็คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่ง ดนัย สุธิพงษ์ (2533: 12) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อประเมินผลหลักสูตรการศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้
3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน

5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษาสำหรับ Wentling (1980: 141-144) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อสำรวจอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว
2. เพื่อสำรวจความต้องการตลาดแรงงาน
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร
4. เพื่อหาข้อมูลต่างๆ สำหรับเปิดอบรมระยะสั้นๆ ให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว

5. เพื่อสำรวจถึงสถานภาพการศึกษาต่อ และการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

6. เพื่อประเมินผลงานของหน่วยบริการต่างๆ ที่จัดทำขึ้น เช่น หน่วยบริการแนะแนว หน่วยบริการให้คำปรึกษา และหน่วยจัดหางาน

7. เพื่อศึกษาลักษณะงานที่แท้จริงของตำแหน่งหน้าที่การงานต่างๆ ที่หน่วยงานนั้นๆ ต้องการ

8. เพื่อเน้นให้เห็นถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการศึกษาสายอาชีพให้กับนักศึกษา ก่อนที่จะจบออกไปทำงาน

9. เพื่อดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหาร หรือส่วนราชการอื่นๆ ที่ต้องการ

Schetzer and Stone (1981: 389) ได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการติดตามผล ทำให้ทราบข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปประกอบอาชีพ หรือไปศึกษาต่อ ตลอดจนแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนอูษณีย์ เย็นสบาย(2533: 93) ได้สรุปว่าการติดตามผลมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลความสามารถในการดำรงชีวิต และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่มีต่อการจัดการศึกษาที่สถาบันการศึกษาได้จัดว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่ดังนั้นการติดตามผลมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าผู้สำเร็จการศึกษาเมื่อออกไปสู่สังคมแล้วจะสามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด โดยทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพประสิทธิภาพ ตลอดจนข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้กำลังศึกษาอยู่

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา คือ การติดตามผลโดยใช้แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตซึ่งมารายงานตัวเพื่อขอสมัครพระราชทานปริญญาบัตรหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วประมาณ 1 ปี ซึ่งคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้เห็นความสำคัญของการติดตามผลเนื่องจากเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำ ผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาความต้องการ

ในการศึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนคุณลักษณะของบัณฑิตเมื่อจบการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ใน ทัศนของบัณฑิตเอง โดยข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อคณะ สาขาวิชา อาจารย์ และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่เพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการ จัดการบริการอื่นๆ ให้ดียิ่งขึ้น

2.6 วิธีในการดำเนินการติดตามผล

การติดตามผลมีวิธีการในการดำเนินการหลายประการ และนักวิชาการให้ความเห็นไว้ดังนี้ อัมรรัตน์ ไชยสิทธิ์ (2543: 13-14) ได้กล่าวถึงวิธีการในการดำเนินการติดตามผลว่าจะต้อง ดำเนินการ ไปเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติ คือ

- ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการแผนงาน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนทางฝ่ายบริหารงานโรงเรียน ฝ่ายบริหารแนะแนว ผู้แทนจากชุมชน รวมทั้งนายจ้าง และผู้แทนนักเรียน
 - แสดงเหตุผลหรือความจำเป็นและกำหนดวัตถุประสงค์ในการติดตามผล
 - กำหนดวิธีการในการดำเนินงานและกำหนดนโยบายในการดำเนินงาน
 - กำหนดระยะเวลาสำหรับการติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ ซึ่งการติดต่อนี้ ควรจัดทำเป็นระยะ โดยสม่ำเสมอ เช่น ทำเป็นประจำทุกปี หรือทำเป็นระยะปีที่ 1 , 3 และปีที่ 5 เป็นต้น
 - คัดเลือกและกำหนดกลุ่มนักเรียน นายจ้างหรือบุคคลอื่น ๆ ที่ทำการติดต่อเพื่อบริการ ติดตามผล
 - ศึกษาแนวทางการดำเนินงานขององค์กรอื่น ๆ เพื่อความรู้ในการดำเนินงาน
 - คัดเลือกและกำหนดตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งบุคคลคณะนี้ ต้องมีเวลาในการดำเนินงาน และมีความเต็มใจที่จะทำงานนี้
 - จัดเตรียมหรือหาแบบฟอร์มที่จำเป็น สำหรับใช้ในการให้บริการนี้ควรจะได้กำหนดตกลง กันเสียก่อนว่าจะทำในด้านใดบ้าง จะใช้วิธีใด จะทำกับใคร จำนวนเท่าไร
 - กำหนดหน้าที่รับผิดชอบกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน กำหนดวันรายงานผลการ ดำเนินการติดตามผล
 - ดำเนินการติดต่อและบันทึกข้อมูลต่างๆ ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ให้บรรลุผลสำเร็จ
 - จัดระเบียบสรุปและแปลความหมายของข้อมูลที่รวบรวมมาได้แล้วนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป
- สำหรับวิธีการในการติดต่อเพื่อการติดตามผลนั้นอาจแบ่งออกได้เป็น 3 วิธีการ คือ โดยวิธีเขียนเพื่อ ติดต่อกับตัวบุคคล ซึ่งรวมถึงแบบสอบถาม (Questionnaires) จดหมายส่วนตัว, โดยวิธีติดต่อเป็น ส่วนตัว โดยการติดต่อทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์ (Interviews) และ โดยการสังเกต (Observation) และด้วยการพบผู้ที่รู้จักอยู่แล้ว เช่น นายจ้าง บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และคนอื่นๆ ในโรงเรียน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 สุกัลยา ธรรมรักษาและคณะ (2543 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ศึกษาภาวะการทำงานของบัณฑิตจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ประเมินระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตในรุ่นจบปีการศึกษา 2535-2540 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา และสำรวจปัญหาข้อเสนอแนะจากบัณฑิตและจากนายจ้างเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนคณะวิทยาศาสตร์ วิธีการวิจัย ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตจำนวน 353 คน จากประชากรบัณฑิตทั้งสิ้น 1,304 คน โดยการเลือกตัวอย่างให้กระจายไปในแต่ละรุ่นและแต่ละสาขาวิชาซึ่งจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอาหาร การศึกษาข้อมูลจากนายจ้าง ผู้วิจัยให้นายจ้างที่ตอบแบบสอบถามกลับมาเป็นตัวอย่าง จำนวน 124 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของนายจ้างจากแต่ละกลุ่มสาขาวิชา การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ของบัณฑิตและนายจ้าง ผลการวิจัยพบว่าบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ได้งานทำร้อยละ 79.04 ศึกษาต่อร้อยละ 10.76 และไม่ได้งานทำร้อยละ 10.2 บัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ได้งานทำเป็นสัดส่วนที่มากกว่ากลุ่มอื่น โดยบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ได้งานทำร้อยละ 84.79 ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการมีงานทำของบัณฑิตพบว่า เกรดเฉลี่ย ประสบการณ์ทำงาน มีผลต่อกลุ่มสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ โดยร้อยละ 1.0 เกรดเฉลี่ยมีผลต่อภาวะการมีงานทำมากกว่าตัวแปรประสบการณ์ทำงาน ตัวแปรเพศมีผลต่อกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอาหาร ส่วนกลุ่มสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ไม่มีปัจจัยใด มีผลต่อภาวะการมีงานทำ บัณฑิตที่ไม่ได้งานทำมีสาเหตุสำคัญลำดับแรก ได้แก่ คุณสมบัติไม่สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง (ร้อยละ 41.67) บัณฑิตที่ได้งานทำทราบแหล่งงานจากญาติและเพื่อนฝูงสำคัญเป็นลำดับแรก (ร้อยละ 41.58) โดยใช้เวลาในการหางานทำภายใน 3 เดือน วิธีการได้งานทำที่สำคัญเป็นลำดับแรก ได้แก่ แข่งขันได้ด้วยตนเอง (ร้อยละ 65.59) บัณฑิตแต่ละกลุ่มสาขาวิชาทำงานบริษัทเอกชน/ห้างร้านเฉลี่ยร้อยละ 70.3 บัณฑิตมีความพึงพอใจในการทำงานในประเด็นต่อไปนี้ ความพึงพอใจรายได้ ความพึงพอใจเพื่อนร่วมงาน ความพึงพอใจบรรยากาศในการทำงาน ความพึงพอใจกฎระเบียบ ความพึงพอใจลักษณะงาน ความพึงพอใจในความมั่นคงความพึงพอใจในความก้าวหน้า ความพึงพอใจในสถานที่ตั้ง และความพึงพอใจในระบบบริหารยกเว้นบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ไม่พึงพอใจในระบบบริหาร ในกรณีแยกตามลักษณะของหน่วยงานบัณฑิต ทุกกลุ่มสาขาวิชาไม่พึงพอใจรายได้ของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ยังไม่พึงพอใจรายได้ของหน่วยงานบริษัทเอกชน/ห้างร้านอีกด้วย นอกจากนี้ทุกกลุ่มสาขาวิชาไม่พึงพอใจความก้าวหน้าของ

หน่วยงานบริษัทเอกชน/ห้างร้าน บัณฑิตได้พบปัญหาในการทำงานกล่าวคือ ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ และความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย ควรเน้นภาคปฏิบัติให้มากขึ้น และควรมีการฝึกงาน นายจ้างให้ความพึงพอใจในด้านความรู้ความสามารถของบัณฑิตแต่ละกลุ่มสาขาวิชาในระดับค่อนข้างดีและด้านทั่วไปในระดับดี โดยนายจ้างให้ความสำคัญระหว่างด้านความรู้ความสามารถและด้านทั่วไปพอ ๆ กัน นายจ้างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานของบัณฑิตเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐว่ามีความสามารถพอกัน และเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยเอกชนอื่นก็พบว่ามีความสามารถพอกัน นายจ้างได้พบปัญหาของบัณฑิตกล่าวคือ ขาดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ นายจ้างได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงการเรียนการสอนและควรฝึกให้นักศึกษามีจริยธรรม คุณธรรมในการทำงาน

2.5.2 ธนา จารุพันธุ์เศรษฐ์และคณะ (2548 : บทคัดย่อ) การติดตามผลบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2545-2546 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาติดตามผลบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2545 -2546 ทั้งภาคปกติ ภาคสมทบ และภาค กศ.บพ. ถึงภาวะการมีงานทำ คุณภาพของบัณฑิตตามความคิดเห็นของบัณฑิต ปัญหา อุปสรรค ในด้านความรู้ความสามารถ ทางด้านวิชาการ ด้านทักษะพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ของปีการศึกษา 2545 -2546 จำนวน 300 คน การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาจากการส่งแบบสอบถามครั้งนี้ คือ บัณฑิตจำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 88.67 ซึ่งข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ แล้วเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย ได้ผลการวิจัย คือ สถานภาพส่วนตัวของบัณฑิตพบว่าบัณฑิตร้อยละ 70.7 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี เป็นบัณฑิตภาคปกติ ภาคสมทบ และภาค กศ.บพ ร้อยละ 58.6 22.6 และ 18.0 ตามลำดับ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50 -2.99 บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้วคิดเป็นร้อยละ 71.8 สำหรับบัณฑิตส่วนใหญ่ที่ยังไม่มีงานทำ มีสาเหตุจากรอคำตอบจากหน่วยงาน และยังไม่ประสงค์จะทำงาน คิดเป็นร้อยละ 50.8 และ 28.8 ตามลำดับ บัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการให้มหาวิทยาลัยให้ความรู้ทางคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสารด้วยการพูดและเขียน การใช้เครื่องมือสำนักงานและการนำเสนอผลงาน คิดเป็นร้อยละ 70.3 60.5 32.7 32.0 และ 28.2 ตามลำดับ คุณภาพบัณฑิตตามความคิดเห็นของบัณฑิต พบว่า คุณภาพความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก คิดเป็นร้อยละเกินกว่า 80 โดยเฉพาะการยอมรับการ

เปลี่ยนแปลงปรับตัวเองได้ ความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์ใช้ในงานที่ทำ ความขยัน สู้งาน และความรับผิดชอบ คุณภาพด้านคุณธรรมและจริยธรรมของบัณฑิต ทั้งในภาพรวมและเมื่อจำแนกเป็นบัณฑิต ภาคปกติ ภาคสมทบ และภาค กศ.บท. พบว่ามีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งความเสียสละและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.5.3 สถิติ ภูมิม่วงและคณะ (2548 : บทคัดย่อ) การวิจัยเรื่อง การติดตามบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ ทั้งในด้านการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ เพื่อติดตามบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในเรื่องการใช้ประโยชน์ของความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนของ มสธ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ วิธีดำเนินการวิจัย เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ รุ่นปีการศึกษา 2546 จำนวน 286 คน (เป็นบัณฑิตที่รับเกียรติคุณอันดับ 2 จำนวน 2 คน) และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตตามรุ่นและจำนวนของบัณฑิต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ผลการวิจัย พบว่า

1) บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ ร้อยละ 98.0 มีงานทำแล้ว ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชนรายได้เฉลี่ย ระหว่าง 10,001-20,000 บาท โดยมากมีรายได้หรือเงินเดือนเท่าเดิม และเงินเดือนที่สูงกว่าวุฒิการศึกษาที่ได้รับ รวมทั้งไม่เปลี่ยนแปลงตำแหน่งที่รับผิดชอบภายหลังสำเร็จการศึกษา ใช้เวลาศึกษาโดยเฉลี่ย 2.84 ปี แต่บัณฑิตมีการนำความรู้ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับหลังสำเร็จการศึกษาไปใช้หลังสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84 โดยส่วนใหญ่ระบุว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านอื่นที่ต้องใช้ความรู้ด้านการพิมพ์/เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ

2) บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความสามารถทั่วไปของบัณฑิตที่ได้รับจากการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในด้านการเขียนรายงานรูปแบบต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจ ความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองประเทศ และความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมไทย อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่ามีปัญหาการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อติดต่อสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยสำหรับทักษะการปฏิบัติงานนั้น บัณฑิตประเมินตนเองว่ามีทักษะในการปฏิบัติงานในระดับมากทุกประเด็น ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการใช้เหตุผล การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นความสามารถในการค้นคว้าและติดตามความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพและการดำรงชีวิต

3) บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ เกือบทั้งหมดได้รับความรู้จากสื่อเอกสารการสอนในระดับมากที่สุดได้รับความรู้จากการเข้ารับการสอนเสริมแบบเผชิญหน้า การชมรายการวิทยุโทรทัศน์ ฟังเทปเสียงประกอบชุดวิชา ชมซีดีรอม การฟังรายการวิทยุกระจายเสียงและฟังการสอนเสริมทางไกลผ่านดาวเทียม ในระดับน้อย โดยระบุว่ามีการใช้สื่อที่บัณฑิตศึกษาจากเอกสารการสอนมากที่สุดและส่วนใหญ่แทบไม่ได้ใช้สื่ออื่นเลยนอกจากสื่อเอกสารการสอน แต่บัณฑิตที่มีโอกาสใช้สื่อได้ให้ความคิดเห็นว่าสื่อเสริมอื่นนั้นช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น สำหรับผู้ที่ไม่ใช้สื่อเสริมอื่นๆ นั้น ให้เหตุผลว่า ช่วงเวลาไม่ตรงกัน มีภาระงาน และภาระครอบครัวมาก

4) บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ แสดงความคิดเห็นต่อระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชว่า มีข้อดีที่เปิดโอกาสทางการศึกษาให้ผู้ทำงานแล้วหรือมีภาระครอบครัว สะดวกต่อการศึกษา เหมาะกับผู้ที่ทำงานแล้วไม่ต้องเดินทาง ค่าใช้จ่ายต่ำ ศึกษได้ทุกเวลา ช่วยให้มีความรู้เพิ่มเติม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบสูงขึ้น อย่างไรก็ตามบัณฑิตก็มีความคิดเห็นว่า ระบบการศึกษาทางไกลมีข้อด้อย ในกรณีมีปัญหาไม่เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนจะไม่สามารถสอบถามใครได้ และการจัดส่งเอกสารการสอนล่าช้า ทำให้ศึกษาเนื้อหาไม่ทัน เนื้อหาบางชุดวิชายากที่จะศึกษาด้วยตนเองบางชุดวิชามีเนื้อหาไม่ละเอียดพอต่อการทำความเข้าใจด้วยตนเอง ขาดสื่อเสริม มีโอกาสพบปะกับอาจารย์น้อย และเวลาออกอากาศรายการวิทยุและโทรทัศน์ไม่สะดวกต่อการรับชม

5) เพื่อนร่วมงานของบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ มีความคิดเห็นต่อความรู้ความสามารถทั่วไปว่ามีในระดับมากในประเด็นของการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษการเขียนรายงานในรูปแบบต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมไทย และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะการณ์ ความรู้ความเข้าใจของบัณฑิตเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ และระบบการปกครองประเทศปัจจุบัน และประเมินความรู้ความสามารถของบัณฑิตในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยว่ามีในระดับปานกลาง

6) เพื่อนร่วมงานของบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ ประเมินทักษะการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าและติดตามความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพและการดำรงชีวิต การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นความสามารถในการทำร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการใช้เหตุผล ความสามารถในการแก้ปัญหาในการทำงาน แต่บัณฑิตประเมินตนเองว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

7) เพื่อนร่วมงานของบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ ประเมินว่าบัณฑิตมีความเหมาะสมต่องานที่ทำในระดับมากทุกประเด็น ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความอ่อนน้อมถ่อมตน การใฝ่หาความรู้และการพัฒนาตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาด้วยตนเอง การปรับตัวความ

รับผิดชอบในหน้าที่ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทนในการทำงาน การตรงต่อเวลา การถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับเพื่อนร่วมงานที่ประมาณว่าบัณฑิตมีความเหมาะสมต่องานที่ทำในทุกประเด็นในระดับมากถึงมากที่สุด

8) จากผลวิจัยข้างต้นคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควรจัดให้มีการศึกษาวิจัยติดตามบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับการศึกษาในปีถัดไปและทุกปีโดยต่อเนื่องเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของบัณฑิตในระยะยาวเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมและตลาดแรงงานที่เปลี่ยนไปและเพื่อใช้เป็นตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิชาควรมีการศึกษาวินิจฉัยประเมินผลการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่าง ๆ ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการประชุมเชิงปฏิบัติการชุดวิชาชีพประสบการณ์วิชาชีพของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการปรับปรุงกิจกรรมให้สอดคล้องกับสายวิชาชีพของผู้เรียนและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ต่อไป

2.5.4 สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี : 2552) จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการสมัครงาน การมีงานทำ คุณลักษณะบางประการที่เอื้อต่อการได้งานของบัณฑิตความสอดคล้องของคุณลักษณะของบัณฑิต เพื่อได้ข้อมูลให้มหาวิทยาลัยใช้ประกอบการพัฒนาการผลิตบัณฑิต และเพื่อประสานความร่วมมือกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.)ในการทำระบบฐานข้อมูลกลางของการอุดมศึกษาการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2551 พบว่ามีผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 2,710 คน แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 2,246 คน ปริญญาโท 50 คน และประกาศนียบัตรบัณฑิต 414 คน และเมื่อนำเข้าระบบภาวะการมีงานทำ ผ่านทางเว็บไซต์ www.job.mua.go.th ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีข้อมูลบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีข้อมูลสมบูรณ์ 2,710 คน ปริญญาโท 50 คน และประกาศนียบัตรบัณฑิต 414 คน รวมเป็น 2,710 คน กลุ่มประชากรในการศึกษาเป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด โดยได้ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2551 จำนวน 2,058 คน คิดเป็นร้อยละ 75.94 จากผลการวิเคราะห์ของระบบภาวะการมีงานทำ พบว่า มีบัณฑิตที่ทำงานแล้ว 1,376 คน คิดเป็นร้อยละ 67.82 ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้ยังมีได้ทำงาน 646 คน คิดเป็นร้อยละ 31.84 และเป็นบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 0.34 บัณฑิตที่ทำงานแล้ว ส่วนใหญ่เป็นบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา 1,376 คน คิดเป็นร้อยละ 67.82 ความสามารถที่ทำให้บัณฑิตได้งานทำมากที่สุด คือ ความสามารถ

ด้านคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 73.93 รองลงมาคือ ด้านภาษาต่างประเทศ และอื่นๆ ตามลำดับบัณฑิตที่ทำงานแล้วมีความพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 85.96 และที่ไม่พอใจในงานที่ทำเนื่องจากค่าตอบแทนต่ำ ร้อยละ 5.23 ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา ร้อยละ 208 และขาดความก้าวหน้า ร้อยละ 2.72 ตามลำดับบัณฑิตที่ยังมิได้ทำงาน ส่วนใหญ่เนื่องมาจากรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 45.19รองลงมาคือหางานทำไม่ได้ ร้อยละ 26.72 และยังไม่ประสงค์ทำงานร้อยละ 23.82 ตามลำดับ ส่วนอื่นๆเช่น อายุเกินกำหนด หรือยังไม่มีบัตรประชาชน เนื่องจากไม่ใช่คนไทย เป็นต้นบัณฑิตที่ยังมิได้ทำงาน ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการหางาน ร้อยละ 71.45 ส่วนผู้ที่มีปัญหาในการหางาน เช่นหางานที่ถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 9.62 รองลงมาคือ เงินเดือนน้อย ร้อยละ 2.14 ตามลำดับบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 0.34 เหตุผลในการตัดสินใจศึกษาต่อมากที่สุด เช่นต้องการพัฒนาตนเอง ต้องการเปลี่ยนสายการทำงาน งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรีและเป็นความต้องการของบิดา/ มารดา หรือผู้ปกครองตามลำดับ

2.5.5 เสาวณี ใจรักษ์ (บทคัดย่อ : 2550) การติดตามสภาพการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2548-2549 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการสมัครงานและการทำงาน ความสามารถพิเศษที่เอื้อต่อการได้งานของบัณฑิต ตลอดจนความสอดคล้องของความรู้ความสามารถพิเศษที่ใช้ปฏิบัติงานจริง และเพื่อประกอบการพัฒนาการผลิตบัณฑิต โดยศึกษาจากบัณฑิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติและภาคพิเศษที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในเดือนเมษายน พ.ศ. 2550 จำนวน 3,427 คน และได้รับความร่วมมือจำนวน 2,387 คน คิดเป็น ร้อยละ 69.65 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน การแจกแจงความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.95 อายุอยู่ในช่วง21-30 ปี เป็นนักศึกษาภาคปกติร้อยละ 61.00 มีงานทำ ร้อยละ 82.78 โดยทำงานอย่างเดียว ร้อยละ 80.14ทำงานและศึกษาต่อควบคู่กัน ร้อยละ 2.64 ทำงานตรงกับสาขาที่สำเร็จมา ร้อยละ 56.58 ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 30.92 ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 51.42 รองลงมาคือหน่วยงานรัฐบาลร้อยละ 26.72 ทำงานในเขตภาคเหนือ ร้อยละ 76.06 ความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำมากที่สุดคือความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 55.70 ปัญหาของผู้ที่ได้งานทำแล้วคือหางานที่ถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 5.94 เงินเดือนน้อย ร้อยละ 5.13 ไม่มีทักษะและความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 3.66 บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.48 โดยพึงพอใจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนมากที่สุดส่วนความพึงพอใจระดับคณะอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.60 โดยพึงพอใจผู้สอนมากที่สุด และต้องการให้ทางมหาวิทยาลัยปรับปรุงด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเน้นหลักสูตรภาษาต่างประเทศคอมพิวเตอร์และความ

ทันสมัยของหลักสูตรรองลงมาคือความเพียงพอและความทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ให้บริการ

2.5.6 งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ ส่วนแผนงาน สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร : 2552) รายงานผลการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2550 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2550 มีงานทำ จำนวน 455 คน (ร้อยละ 66.04 ของบัณฑิตที่บันทึกแบบสำรวจ) กำลังศึกษาต่อ จำนวน 47 คน (ร้อยละ 6.82) และยังไม่มีการมีงานทำ จำนวน 187 คน (ร้อยละ 27.14) บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท ร้อยละ 68.27 ของบัณฑิตที่มีงานทำรองลงมาเป็นข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 21.66 เจ้าของกิจการ ร้อยละ 4.16 รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.63 พนักงานองค์กรระหว่างประเทศ ร้อยละ 0.66 ตามลำดับ และอื่นๆ ร้อยละ 2.63 บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่ ทำงานตรงสาขาวิชา ร้อยละ 73.63 ของบัณฑิตที่มีงานทำ และไม่ตรงสาขา ร้อยละ 26.37 บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่ได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา 1-2 เดือน ร้อยละ 48.35 ของบัณฑิตที่มีงานทำ รองลงมาได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษาทันที ร้อยละ 43.74 ได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา 3-6 เดือน ร้อยละ 6.59 ตามลำดับบัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนมากกว่า 9,000 บาท ร้อยละ 67.03 ของบัณฑิตที่มีงานทำ รองลงมาได้รับเงินเดือน 7,001-8,000 บาท ร้อยละ 21.10 ได้รับเงินเดือน 6,001-7,000 บาท ร้อยละ 6.59 ตามลำดับ บัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่คิดว่า ความรู้ความสามารถพิเศษด้านการใช้คอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้ได้งานทำ ร้อยละ 53.41 ของบัณฑิตที่มีงานทำ รองลงมา คิดว่า ด้านภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 24.84 และด้านกิจกรรมสันทนาการ ร้อยละ 6.15 ตามลำดับบัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่พอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 73.19 ของบัณฑิตที่มีงานทำและไม่พอใจต่องานที่ทำ ร้อยละ 26.81 และเมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่บัณฑิตไม่พอใจต่องานที่ทำพบว่า ค่าตอบแทนต่ำ ร้อยละ 24.59 ของบัณฑิตที่ไม่พอใจต่องานที่ทำ รองลงมา ระบบงานไม่ดี ร้อยละ 22.13 และไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา ร้อยละ 22.13 ตามลำดับบัณฑิตที่มีงานทำส่วนใหญ่คิดว่า สามารถในการนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 36.92 ของบัณฑิตที่มีงานทำรองลงมาในระดับมากที่สุด ร้อยละ 25.93 และระดับปานกลาง ร้อยละ 25.49 ตามลำดับบัณฑิตที่ไม่ทำงานส่วนใหญ่มีเหตุผลเนื่องจากรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 40.64 ของบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำ รองลงมา ยังไม่ประสงค์ทำงาน ร้อยละ 13.37 และหางานทำไม่ได้ ร้อยละ 11.76 ตามลำดับบัณฑิตส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐบาล ร้อยละ 86.03 ของบัณฑิตที่มีความต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ รองลงมาสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ร้อยละ 7.26 และสถาบันการศึกษาของเอกชน ร้อยละ 6.71 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ พบว่า งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 37.99 ของบัณฑิตที่มีความต้องการศึกษาต่อ/กำลัง

ศึกษาต่อรองลงมาเป็นความต้องการของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ร้อยละ 18.44 และได้รับทุนศึกษาต่อร้อยละ 5.59 ตามลำดับบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 56.68 ของบัณฑิตที่ระบุปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาและมีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 43.32 ซึ่งเมื่อพิจารณาเหตุผลของการมีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า หางานที่ถูกใจไม่ได้ ร้อยละ 17.65 รองลงมา ไม่ทราบแหล่งงาน ร้อยละ 11.76 หน่วยงานไม่ต้องการ ร้อยละ 3.74 และเงินเดือนน้อย ร้อยละ 3.74 ตามลำดับ

2.5.7 สมศักดิ์ จีวัฒนา(บทคัดย่อ : 2550) วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2548-2549 รวมทั้งการสมัครงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน และความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของตนเอง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2548-2549 จำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามสถานภาพและคุณลักษณะของบัณฑิตได้เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 3-6 พฤศจิกายน 2549 บัณฑิตตอบแบบสอบถามกลับคือมาทั้งสิ้น 115 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ ระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2548-2549 มีงานทำร้อยละ 79.1 บัณฑิตทำงานสอดคล้องหรือตรงสาขาที่เรียน ร้อยละ 64.8 ส่วนใหญ่ทำงานในบริษัทเอกชน ร้อยละ 67.0 ทำงานในหน่วยงานราชการ ร้อยละ 25.3 รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 4.4 และประกอบอาชีพส่วนตัว/อิสระร้อยละ 3.3 บัณฑิตที่รายได้จากการทำงานเดือนละ 7,001-8,000 บาท ร้อยละ 42.9 บัณฑิตร้อยละ 40.9 ประสบปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ความรู้ความสามารถที่ช่วยในการทำงานของบัณฑิต คือ ความสามารถด้านทักษะภาษาต่างประเทศและความสามารถด้านทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตและโปรแกรม office ร้อยละ 17.6 16.9 และ 16.5 ตามลำดับ บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ศึกษาต่อ ร้อยละ 2.6 นอกจากนั้นบัณฑิตทำงานในภาคกลาง ร้อยละ 50.5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 31.9 บัณฑิตส่วนใหญ่ทราบข่าวการสมัครงานจากญาติและคนรู้จักแนะนำ ร้อยละ 25.8 ความต้องการของบัณฑิตต่อคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานพบว่า บัณฑิตต้องการได้รับการฝึกฝนคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ มีมนุษยสัมพันธ์และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนความพึงพอใจของบัณฑิตในการให้บริการของห้องสมุด สื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความเพียงพอของระยะเวลาในการบริการ ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล และความเหมาะสมของการบริการของเจ้าหน้าที่ การให้บริการคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายของคณะวิทยาศาสตร์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บัณฑิตระดับปริญญาตรี ทั้งภาคปกติ และภาคพิเศษ หรือภาคศ.บป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 – 2554 (ภาคเรียนที่ 2/2553, 1/2554 และ 2/2554) จำนวน 325 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตระดับปริญญาตรี ทั้งภาคปกติ และภาคพิเศษหรือภาคศ.บป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 – 2554 ที่มารายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ระหว่างวันที่ 15 - 17 เมษายน 2554 ณ สำนักกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 268 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2552-2553 ที่แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของบัณฑิต
- ตอนที่ 2 ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่มีงานทำแล้ว
- ตอนที่ 3 ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ
- ตอนที่ 4 ข้อมูลการศึกษาต่อ
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์

ลักษณะของแบบสอบถามแต่ละตอน เป็นแบบเลือกตอบ และแบบประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความคิดเห็นของข้อคำถามแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ให้แทนการตอบด้วยเลข 5

ระดับความคิดเห็นมาก ให้แทนการตอบด้วยเลข 4

ระดับความคิดเห็นปานกลาง ให้แทนการตอบด้วยเลข 3

ระดับความคิดเห็นน้อย ให้แทนการตอบด้วยเลข 2

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ให้แทนการตอบด้วยเลข 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวการณ์มีงานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2552-2553 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำแบบสอบถามของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่กำหนด มาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แล้วทำการจัดทำแบบสอบถามโดยคำนึงถึงการนำผลที่ได้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนคณะวิทยาศาสตร์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มาตรวจสอบความถูกต้องโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตที่รายงานตัวในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร ระหว่างวันที่ 15 - 17 เมษายน 2554 เก็บรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวนทั้งสิ้น 268 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.46 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด และมีการติดตามเพิ่มเติม สำหรับบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำในระหว่าง เดือน พฤษภาคม – มิถุนายน 2554

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม จำนวน 268 ฉบับ ของบัณฑิตที่มารายงานตัวในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตรและนำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์ดังนี้

1. จัดทำตารางแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

2. ความคิดเห็นของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามต่อคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน ในทัศนของบัณฑิตเองมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจัดอันดับความคิดเห็นแล้ว เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

3. เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4. เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลการแปลความหมายค่าเฉลี่ย และความแปรปรวนของ คะแนนความพึงพอใจของบัณฑิตแต่ละข้อคำถาม โดยแบ่งค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็น เป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99,100) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงระดับคะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลการแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ช่วงระดับคะแนน	ความหมาย
1.00 – 1.49	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	ระดับความคิดเห็นน้อย
2.50 - 3.49	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
3.50 – 4.49	ระดับความคิดเห็นมาก
4.50 – 5.00	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(1) ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 104)

$$P = f / N \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

(2) ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \Sigma X / N$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

(3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด
	ΣX	แทน	ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2553-2554 มีขั้นตอนของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ประเภทการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา สถานภาพการทำงานปัจจุบันของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่สำเร็จการศึกษาใน ปีการศึกษา 2553 – 2554

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่มีงานทำแล้วเกี่ยวกับประเภทงานที่ทำ ประเภทหน่วยงานที่ทำ รายได้ต่อเดือน ความพอใจในงานที่ทำ การได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา ลักษณะงานที่ทำตรงตามสาขาที่เรียนหรือไม่ การนำความรู้มาใช้ในการทำงาน ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ และปัญหาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการหางานทำของบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำ เกี่ยวกับสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน ปัญหาในการหางานทำ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของบัณฑิต สาขาที่ต้องการศึกษาต่อ และจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ผลของการเปรียบเทียบการมีงานทำของบัณฑิตแยกตามสาขาวิชา

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการทำงานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554 ดังนี้

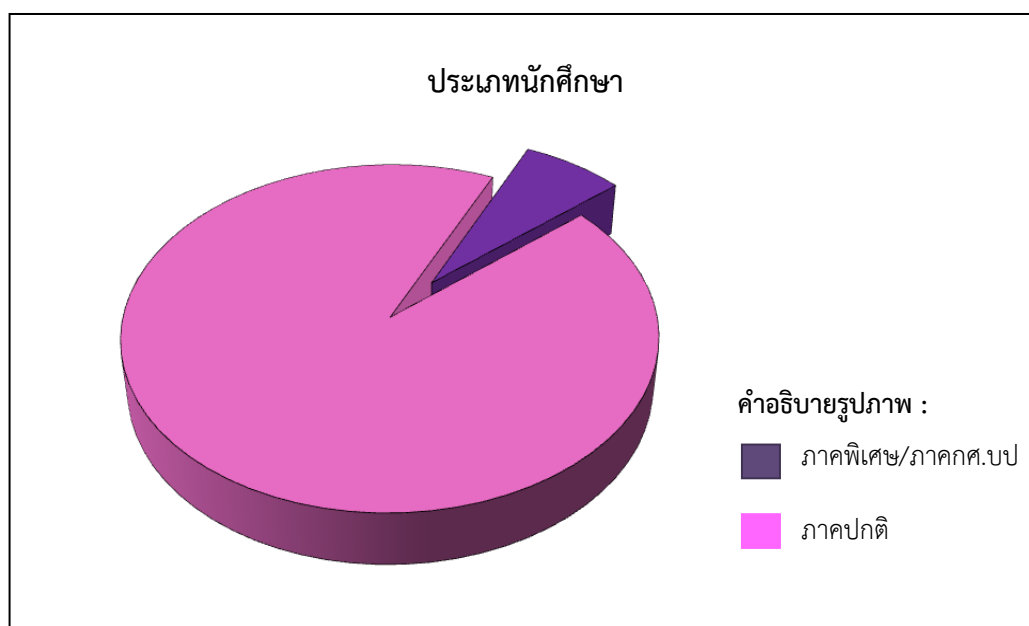
4.2.1 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ประเภทการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา สถานภาพการทำงานปัจจุบันของบัณฑิต ดังแสดงในตารางที่ 4.1 - 4.3

ผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554 มีจำนวนทั้งสิ้น 325 คน และมีผู้มารายงานตัวเข้ารับประทานปริญญาบัตรและส่งแบบสอบถามคืน ทั้งหมด 268 คน คิดเป็น 82.46 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554

หัวข้อ	รายการ	จำนวนบัณฑิต ที่ตอบแบบสอบถาม	คิดเป็นร้อยละ
ภาคเรียน/ ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	2/2553	29	10.82
	1/2554	62	23.13
	2/2554	177	66.06
รวม		268	100.00
ประเภทนักศึกษา	ปกติ	252	94.03
	ภาคพิเศษ/ ภาคคศ.บป	16	5.97
	รวม	268	100.00

จากตาราง 4.1 แสดงร้อยละของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแต่ละประเภทการศึกษา โดยแบ่งเป็นภาคเรียน/ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 2/2553 คิดเป็นร้อยละ 10.82 รองลงมาสำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 1/2554 คิดเป็นร้อยละ 23.13 และในภาคเรียนที่ 2/2554 คิดเป็นร้อยละ 66.06 ส่วนประเภทนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติ จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 94.03 และประเภทภาคพิเศษ/ภาคคศ.บป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.97 ดังแสดงในรูปที่ 4.1

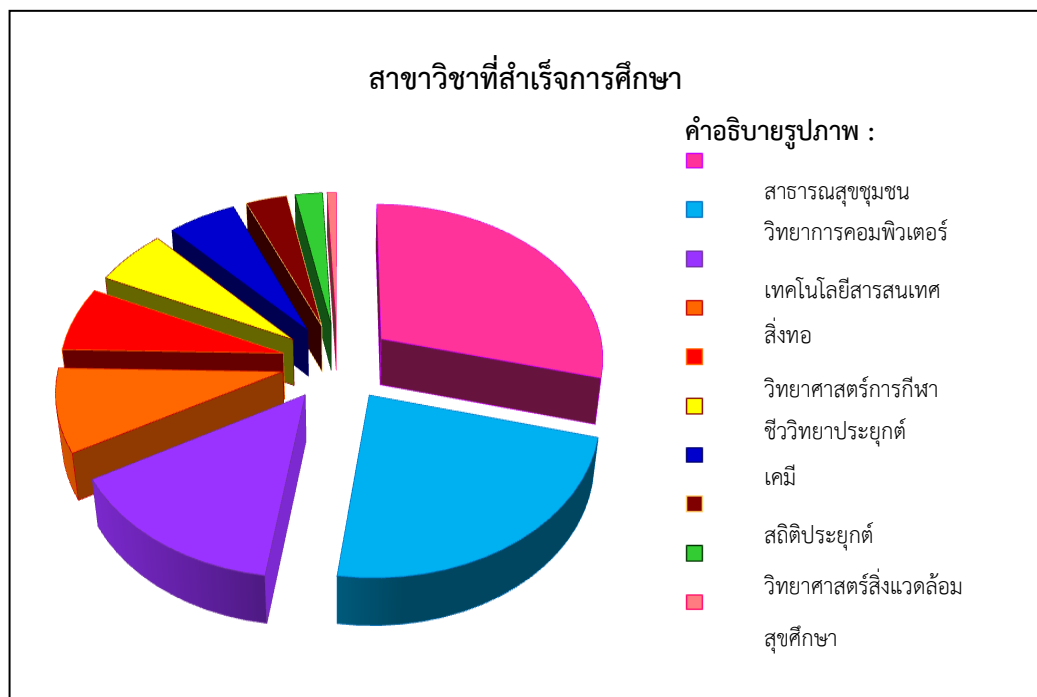

รูปที่ 4.1 แสดงร้อยละของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแต่ละประเภทการศึกษา

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของสาขาวิชาที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554

ลำดับที่	สาขาวิชาที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	สาธารณสุขชุมชน	78	29.10
2	วิทยาการคอมพิวเตอร์	62	23.13
3	เทคโนโลยีสารสนเทศ	39	14.55
4	สิ่งทอ	23	8.58
5	วิทยาศาสตร์การกีฬา	18	6.72
6	ชีววิทยาประยุกต์	16	5.97
7	เคมี	15	5.60
8	สถิติประยุกต์	9	3.36
9	วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	6	2.24
10	สุขศึกษา	2	0.75
รวมทั้งสิ้น		268	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงร้อยละของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแต่ละสาขาวิชา คือ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนมากที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 รองลงมา คือ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 23.13 ตามมาด้วยสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 14.55 ลำดับถัดมา ได้แก่ สาขาวิชาสิ่งทอ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.58 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.72 สาขาวิชาชีววิทยาประยุกต์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.97 สาขาวิชาเคมี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 สาขาวิชาสถิติประยุกต์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.24 ส่วนสาขาวิชาสุขศึกษามีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75

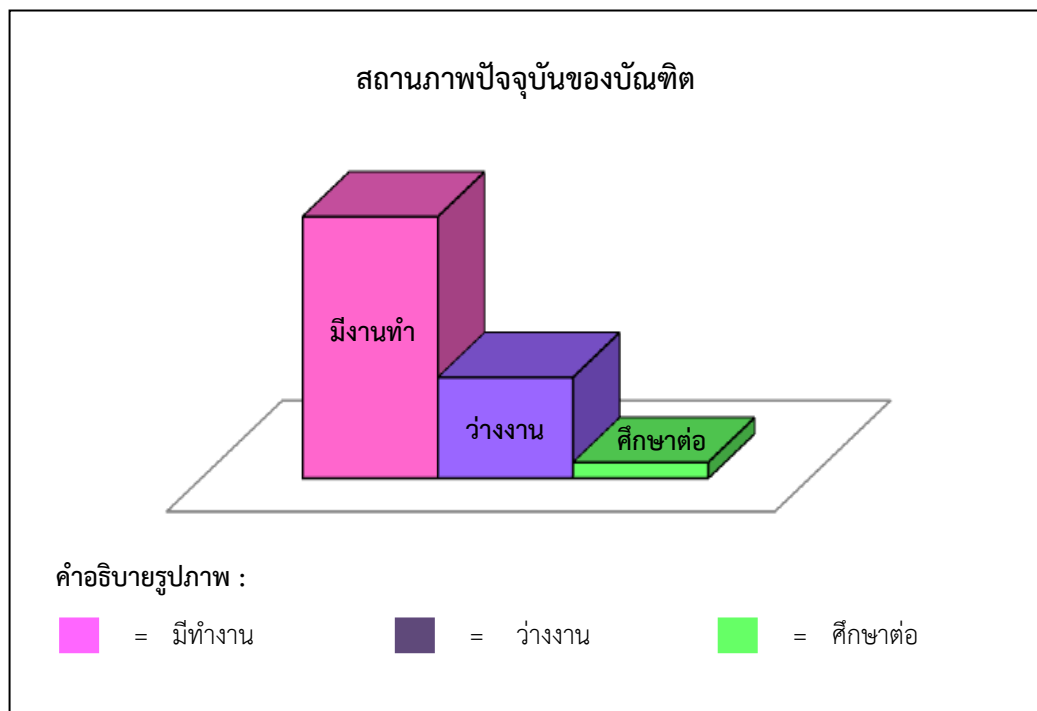

รูปที่ 4.2 แสดงร้อยละของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแต่ละสาขาวิชา

ตารางที่ 4.3 สถานภาพในปัจจุบันของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554

สถานภาพการทำงานปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีทำงาน	192	71.64
ว่างงาน	61	22.76
ศึกษาต่อ	15	5.60
รวม	268	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงร้อยละของสถานภาพการทำงานปัจจุบันของบัณฑิต คือ มีทำงาน จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 71.64 และยังไม่ทำงาน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 22.76 ทั้งนี้มีบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่ออีกจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 แสดงในแสดงในรูปภาพที่ 4.3

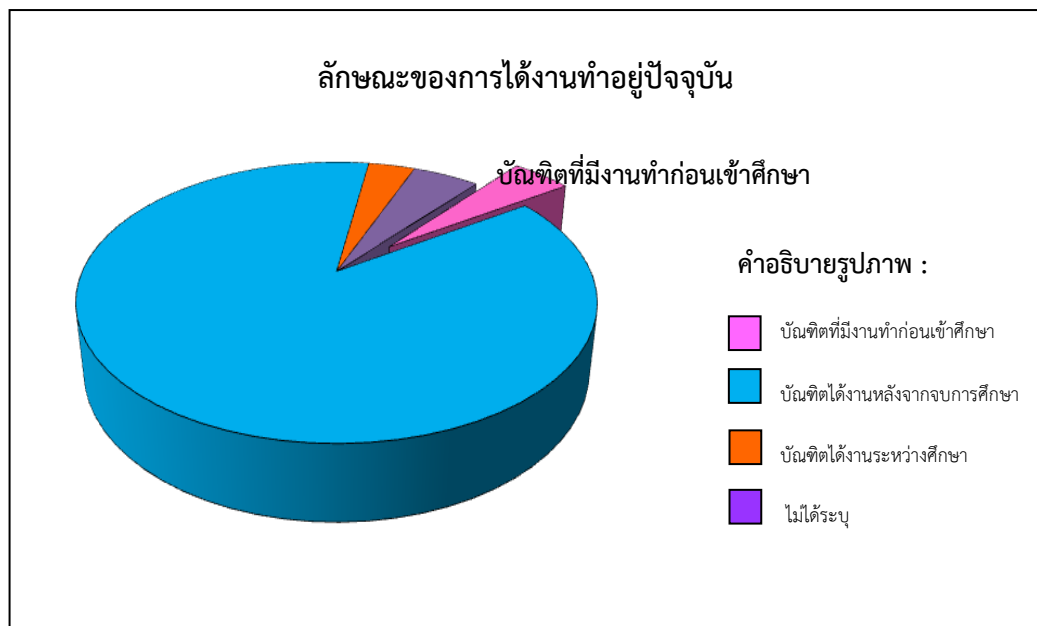
รูปที่ 4.3 แสดงสถานภาพในปัจจุบันของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์

จากตารางที่ 4.3 และรูปภาพที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าสถานภาพในปัจจุบันของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554 มีจำนวนของผู้ศึกษาต่อเป็น 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60

ทั้งนี้หากจำแนกลักษณะของการได้งานทำอยู่ในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและได้งานทำแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ทำงานนี้ก่อนเข้ารับการศึกษา ได้งานหลังจากจบการศึกษาและได้งานระหว่างการศึกษา ทั้งนี้สามารถแสดงรายละเอียดดังในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงลักษณะของการได้งานทำอยู่ปัจจุบัน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา	7	3.65
บัณฑิตได้งานหลังจากจบการศึกษา	169	88.02
ได้งานระหว่างการศึกษา	9	4.68
ไม่ได้ระบุ	7	3.65
รวม	192	100.00

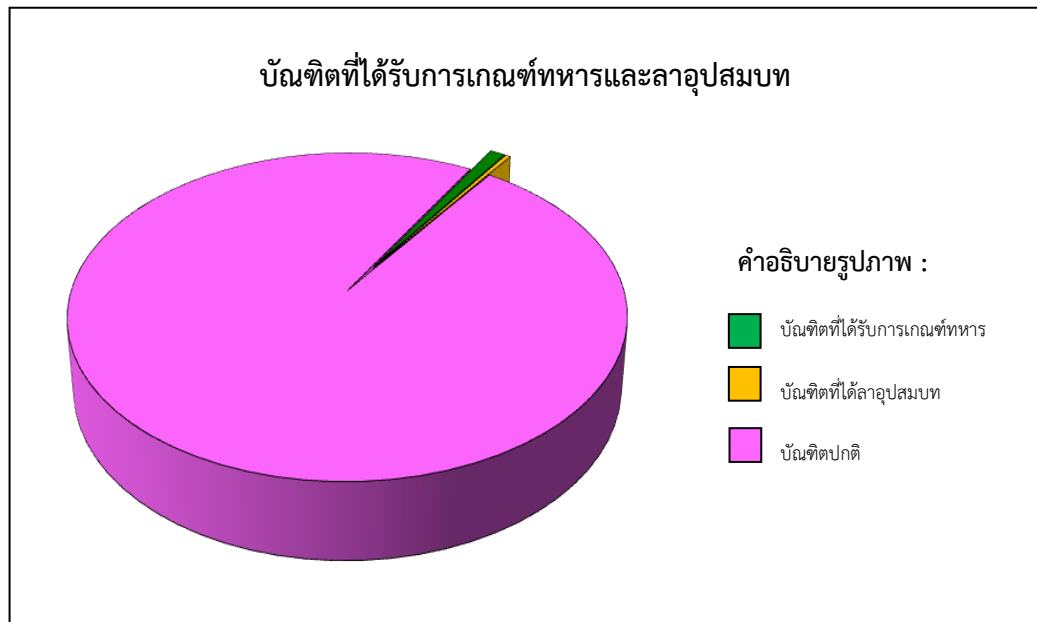
รูปที่ 4.4 แสดงร้อยละของลักษณะของการได้งานทำอยู่ปัจจุบัน

และจากข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 - 2554 ที่มีจำนวนทั้งสิ้น 325 คน ซึ่งมีผู้มารายงานตัวเข้ารับประทานปริญญาบัตรและส่งแบบสอบถามคืน ทั้งหมด 268 คน คิดเป็น 82.46 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดและในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีจำนวนบัณฑิตที่ได้รับการเกณฑ์ทหารและลาอุปสมบท รวม

ทั้งสิ้น 3 คน แบ่งเป็นบัณฑิตที่ได้รับการเกณฑ์ทหารจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 และบัณฑิตที่ได้ลาอุปสมบทจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนบัณฑิตที่ได้รับการเกณฑ์ทหารและลาอุปสมบท

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บัณฑิตที่ได้รับการเกณฑ์ทหาร	2	0.75
บัณฑิตที่ได้ลาอุปสมบท	1	0.37
บัณฑิตปกติ	265	98.88
รวม	268	100.00

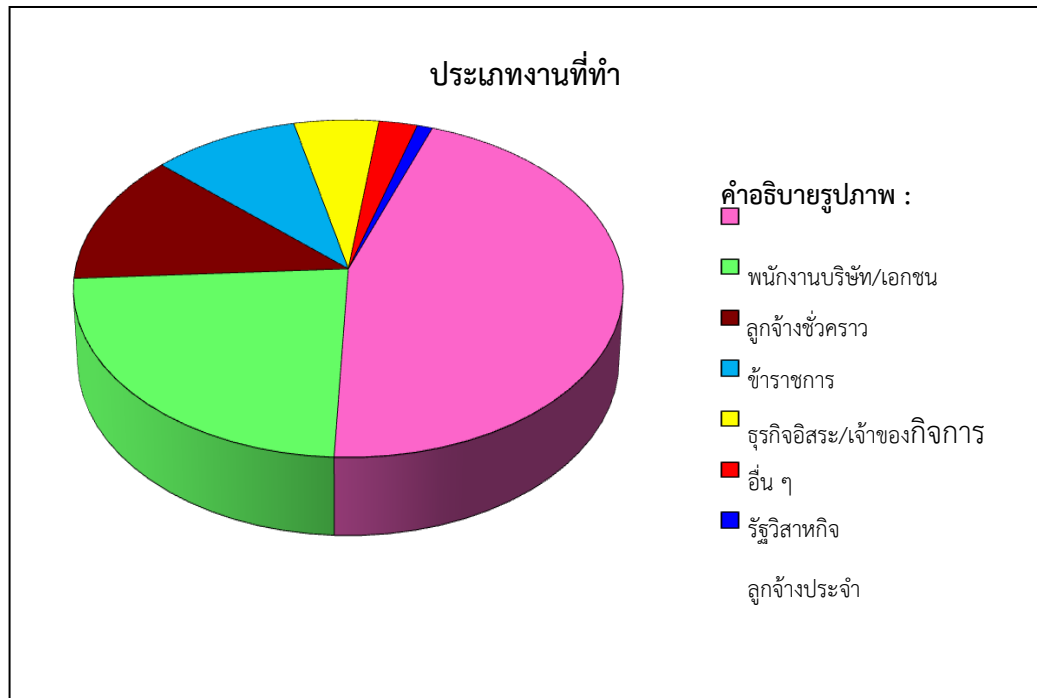
รูปที่ 4.5 แสดงร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับการเกณฑ์ทหารและลาอุปสมบท

4.2.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่มีงานทำแล้วเกี่ยวกับประเภทงานที่ทำ ประเภทหน่วยงานที่ทำ รายได้ต่อเดือน ความพอใจในงานที่ทำ การได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา ลักษณะงานที่ทำตรงตามสาขาที่เรียนหรือไม่ การนำความรู้มาใช้ในการทำงานความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ได้งานทำ และปัญหาในการปฏิบัติงาน ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวนร้อยละของประเภทงานที่ทำของบัณฑิตที่มีงานทำ

ลำดับที่	ประเภทงานที่ทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน	92	47.92
2	ลูกจ้างชั่วคราว	42	21.88
3	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ	22	11.46
4	ธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ	19	9.90
5	อื่นๆ	10	5.21
6	รัฐวิสาหกิจ	5	2.61
7	ลูกจ้างประจำ	2	1.02
รวม		192	100.00

จากตารางที่ 4.6 แสดงร้อยละของของประเภทงานที่ทำของบัณฑิตที่มีงานทำ ประเภทงานที่บัณฑิตทำมากที่สุด คือ พนักงานบริษัท/เอกชน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมา คือ ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.46 ธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 อื่นๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.21 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.61 และ ลูกจ้างประจำจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02 แสดงในรูปที่ 4.6 จากข้อมูลที่ได้จะพบว่า หากเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำของคนรุ่นใหม่แล้วมีความมีความต้องการทางเลือกที่มากกว่าและยืดหยุ่นกว่าคนทำงานรุ่นเก่า เพราะร้อยละของประเภทงานที่บัณฑิตทำจะเป็นพนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชนเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ลักษณะงานดังกล่าวสามารถเลือกได้ว่าในแต่ละช่วงเวลาจะมีความสัมพันธ์กับองค์กรแบบไหน เช่น เลือกที่เป็นลูกจ้างประจำ เลือกได้ว่าจะทำงานที่รับเฉพาะค่าคอมมิชชั่นอย่างเดียว หรือเลือกที่จะเป็นพนักงานชั่วคราว (Part-Time) เลือกรับทำงานเป็นชิ้นๆ จากองค์กร เลือกเป็นผู้รับจ้าง (Outsource) เลือกที่เป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจ (Partner) เลือกที่จะเป็นที่ปรึกษา (Advisor) และอาจจะเลือกได้ว่าจะมี ความสัมพันธ์กับองค์กรในสถานะนั้นๆ นานแค่ไหน และสามารถเปลี่ยนแปลงสถานะจากรูปแบบหนึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งได้

รูปที่ 4.6 แสดงร้อยละของประเภทงานที่ทำของบัณฑิตที่มีงานทำ

ตารางที่ 4.7 จำนวนร้อยละของเงินเดือนที่ได้รับสำหรับบัณฑิตที่มีงาน

ลำดับที่	ประเภทงานที่ทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2	น้อยกว่า 7,940 บาท	63	32.81
1	7,940 – 9,000 บาท	74	38.54
4	9,001 – 11,000 บาท	15	7.81
3	11,001 – 13,000 บาท	21	10.94
5	13,001 – 15,000 บาท	11	5.73
6	มากกว่า 15,001 บาท	8	4.17
รวม		192	100.00

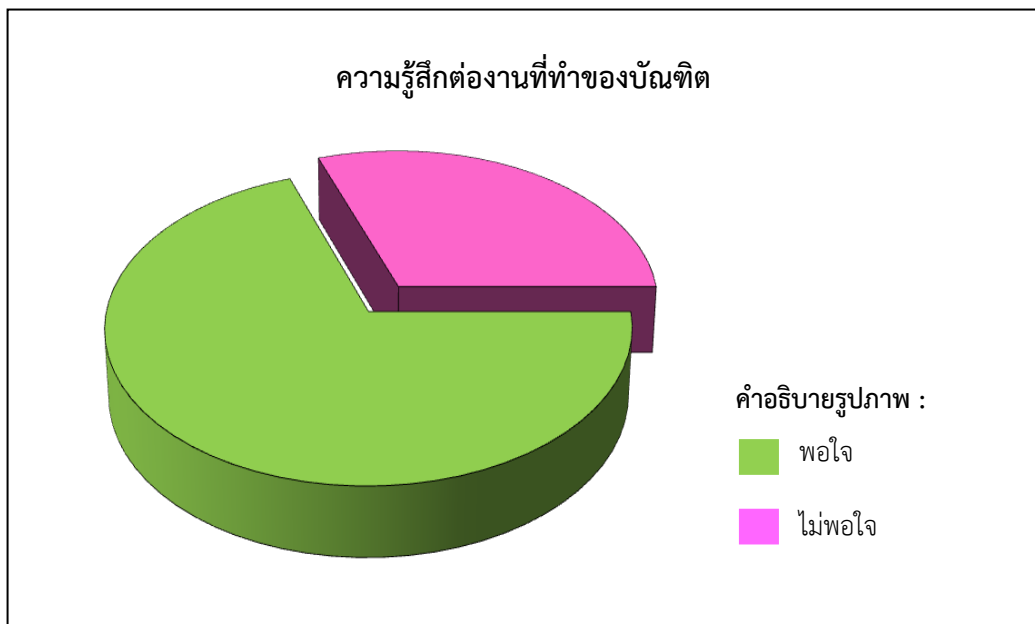
จากตารางที่ 4.7 แสดงร้อยละของเงินเดือนที่บัณฑิตได้รับ ซึ่งอัตราเงินเดือนที่บัณฑิตได้รับมากที่สุดคือ 7,940 – 9,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 38.54 รองลงมาคือ เงินเดือนน้อยกว่า 7,940 บาท จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 ตามมาด้วยเงินเดือน 11,001 – 13,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94 ส่วน 9,001 – 11,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็น

ร้อยละ 7.81 และ 13,001 – 15,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.73 และมากกว่า 15,001 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดเท่ากับ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17

ตารางที่ 4.8 จำนวนร้อยละของความพอใจต่องานที่ทำสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำ

ความรู้สึกต่องานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
พอใจ	130	67.71
ไม่พอใจ	62	32.29
รวม	192	100.00

จากตารางที่ 4.8 แสดงร้อยละของความพอใจต่องานที่ทำสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ซึ่งร้อยละ 67.71 บัณฑิตมีความพึงพอใจต่องานที่ทำจำนวน 130 คน และไม่พอใจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 32.29 แสดงในรูปที่ 4.7

รูปภาพที่ 4.7 แสดงร้อยละของความพอใจต่องานสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำ

สำหรับบัณฑิตที่ไม่พอใจต่องานที่ทำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) มีสาเหตุดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวนร้อยละของสาเหตุที่ไม่พอใจต่องานที่ทำสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำ

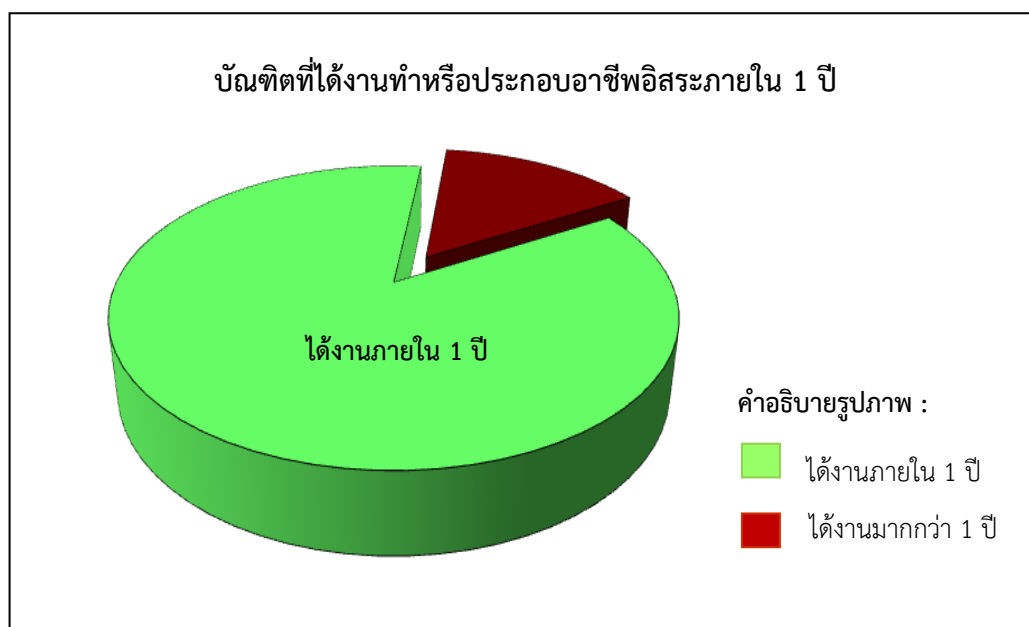
ลำดับที่	ประเภทงานที่ทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ค่าตอบแทนต่ำ	24	38.71
2	ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียน	14	22.58
3	ขาดความมั่นคง	12	19.35
4	สถานที่ทำงานอยู่ไกล	7	11.29
5	ขาดความก้าวหน้า	5	8.07
รวม		62	100.00

จากตารางที่ 4.9 แสดงร้อยละของสาเหตุที่บัณฑิตไม่พอใจต่องานที่ทำสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ซึ่งสาเหตุที่บัณฑิตเลือกมากที่สุดคือ ค่าตอบแทนต่ำ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71 รองลงมา คือ ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22.58 ขาดความมั่นคง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35 สถานที่ทำงานอยู่ไกล จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.29 และขาดความก้าวหน้าและ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.07

ตารางที่ 4.10 จำนวนร้อยละของระยะเวลาที่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษาสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำ

ระยะเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ได้งานทันที	65	33.85
1 – 3 เดือน	63	32.81
4 – 6 เดือน	36	18.75
7 – 12 เดือน	16	8.33
มากกว่า 1 ปี	9	4.69
อื่น ๆ	3	1.57
รวม	192	100.00

จากตารางที่ 4.10 แสดงร้อยละของระยะเวลาที่ไ้งานทำหลังสำเร็จการศึกษาสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว หลังจากสำเร็จการศึกษาระยะเวลาที่บัณฑิตไ้งานมากที่สุด คือ ไ้งานทำทันทีมีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 รองลงมา คือ ไ้งานทำหลังจากสำเร็จ 1 – 3 เดือน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 ตามมาด้วยไ้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา 4 – 6 เดือน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และไ้งานทำหลังจากสำเร็จ 7 – 12 เดือน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ส่วนไ้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษาที่ต้องใช้ระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี ทั้งสิ้น 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.69 ส่วนอื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.57 ทั้งนี้สามารถแสดงจำนวนร้อยละของบัณฑิตที่ไ้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี ดังในรูปที่ 4.8

รูปภาพที่ 4.8 แสดงจำนวนร้อยละของบัณฑิตที่ไ้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

ตารางที่ 4.11 จำนวนร้อยละของลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

ลักษณะงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	73	38.02
ใกล้เคียง/สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	60	31.25
ไม่ตรง	59	30.73
รวม	192	100.00

จากตารางที่ 4.11 แสดงร้อยละของลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา สำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ซึ่งบัณฑิตจะได้งานทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษามากที่สุด คือ 73 คน คิดเป็นร้อยละ 38.02 รองลงมา คือ โกล้เคียง/สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และลักษณะงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 30.73 แสดงในรูปที่ 4.9

รูปที่ 4.9 แสดงร้อยละลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 4.12 จำนวนร้อยละของการนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำ

ลักษณะงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	36	18.75
มาก	51	26.56
ปานกลาง	84	43.75
น้อย	11	5.73
น้อยที่สุด	10	5.21
รวม	192	100.00

จากตารางที่ 4.12 แสดงร้อยละของการนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ซึ่งบัณฑิตที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางเป็นจำนวนมากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาคือ ระดับมาก จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 6.56 และมากที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ตามมาด้วยระดับน้อยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.73 ส่วนระดับน้อยที่สุดมี 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.21 แสดงในรูปที่ 4.10

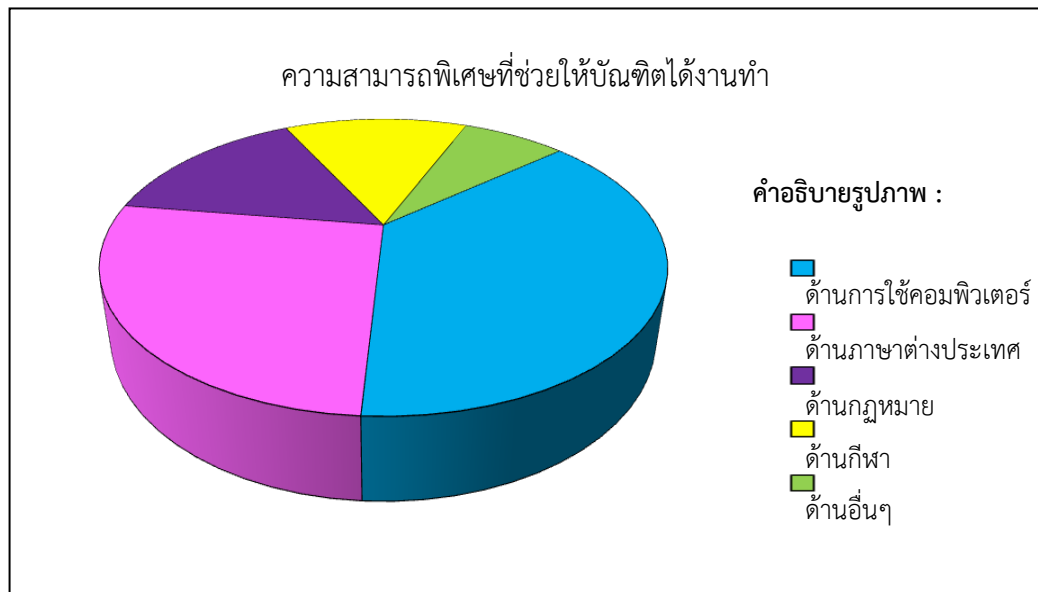

รูปภาพที่ 4.10 แสดงร้อยละของการนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำ

ตารางที่ 4.13 จำนวนร้อยละของความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำ

ลำดับที่	ความสามารถพิเศษ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ด้านการใช้คอมพิวเตอร์	72	37.50
2	ด้านภาษาต่างประเทศ	51	26.26
3	ด้านกฎหมาย	30	15.62
4	ด้านกีฬา	26	13.54
5	อื่น ๆ	13	7.08
รวม		192	100.00

จากตารางที่ 4.13 แสดงร้อยละของความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำสำหรับ บัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ซึ่งความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำ มากที่สุดคือ ด้านการใช้ คอมพิวเตอร์ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ ด้านภาษาต่างประเทศ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.26 ด้านกฎหมาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.62 ด้านกีฬา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.54 และด้านอื่น ๆ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.08 แสดงใน รูปที่ 4.11

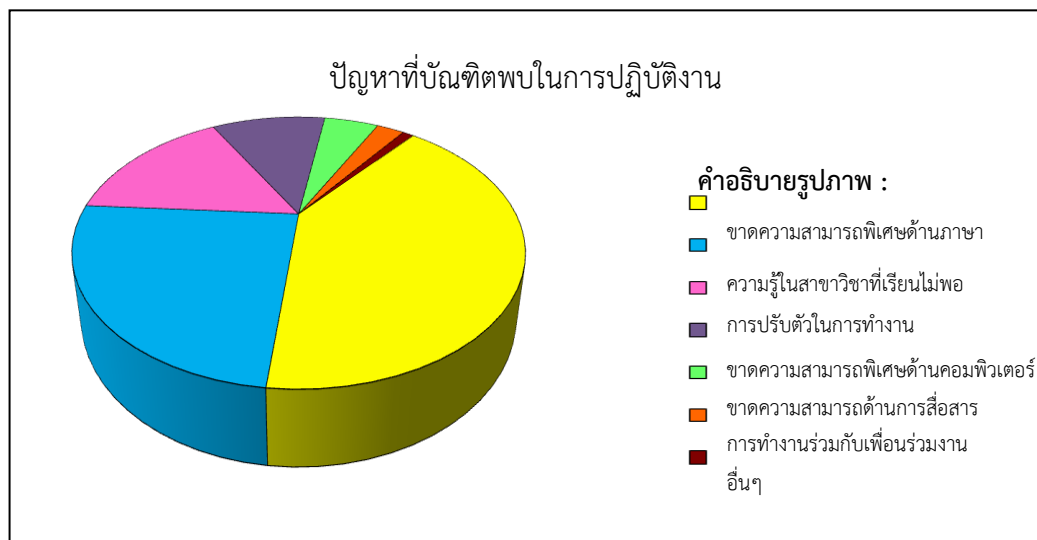

รูปที่ 4.11 แสดงร้อยละของความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำ

ตารางที่ 4.14 จำนวนร้อยละของปัญหาที่บัณฑิตพบในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	ความสามารถพิเศษ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ขาดความสามารถพิเศษด้านภาษา	78	40.63
2	ความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนไม่พอ	46	23.96
3	การปรับตัวในการทำงาน	30	15.63
4	ขาดความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์	21	10.94
5	ขาดความสามารถด้านการสื่อสาร	10	5.21
6	การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน	5	2.61
7	อื่น ๆ	2	1.02
รวม		192	100.00

จากตารางที่ 4.14 แสดงร้อยละของปัญหาที่บัณฑิตพบในการปฏิบัติงานสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว ซึ่งปัญหาที่บัณฑิตพบมากที่สุด คือ ขาดความสามารถพิเศษด้านภาษา จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 รองลงมา คือ ความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนไม่พอ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.96 การปรับตัวในการทำงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 ขาดความสามารถพิเศษด้านคอมพิวเตอร์ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94 ขาดความสามารถด้านการสื่อสาร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.21 การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.61 และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02 แสดงในรูปที่ 4.12

รูปที่ 4.12 แสดงร้อยละของปัญหาที่บัณฑิตพบในการปฏิบัติงานสำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว

4.2.3 ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานทำของบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำในด้านสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน ปัญหาในการทำงานทำ ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 จำนวนร้อยละของสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงานและปัญหาในการทำงานทำ

ลำดับที่	ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน			
1	รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน	41	67.21
2	ยังไม่ประสงค์ทำงาน	12	19.67
3	ทำงานทำไม่ได้	5	8.20
4	อื่น ๆ	3	4.92
รวม		61	100.00
ปัญหาในการทำงานทำ			
1	ไม่มีปัญหา	18	29.51
2	มีปัญหา	43	70.49
รวม		61	100.00
ปัญหาที่พบในการทำงานทำ			
1	ขาดคุณสมบัติเฉพาะที่นายจ้างต้องการ	15	34.88
2	เงินเดือน/ค่าตอบแทนต่ำกว่าวุฒิ	11	25.58
3	ที่ทำงานอยู่ห่างไกลภูมิสำเนา	6	13.95
4	ต้องลดวุฒิในการสมัครงาน	4	9.30
5	สอบเข้าทำงานไม่ได้	3	6.98
6	ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน	2	4.62
7	งานที่ถูกใจไม่ได้	1	2.32
7	ไม่ทราบแหล่งงาน	1	2.32
รวม		43	100.00

จากตารางที่ 4.15 แสดงร้อยละของสาเหตุที่ยังไม่ได้งานทำและปัญหาในการทำงานทำ สำหรับบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน จำนวน 61 คน ซึ่งสาเหตุที่ยังไม่ได้งานทำ ที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 67.21 รองลงมา คือ ยังไม่ประสงค์ทำงาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.67 ทำงานทำไม่ได้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 และอื่น ๆ จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 4.92

ส่วนปัญหาในการหางานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ พบว่า มีปัญหา จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 70.49 และไม่มีปัญหา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 29.51 สำหรับผู้ที่มีปัญหาปัญหาที่พบในการหางานทำมากที่สุด คือ ขาดคุณสมบัติเฉพาะที่นายจ้างต้องการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 34.88 รองลงมา คือ เงินเดือน/ค่าตอบแทนต่ำกว่าวุฒิ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 25.58 ลำดับถัดมา ได้แก่ ที่ทำงานอยู่ห่างไกลภูมิลาเนา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.95 และต้องลดวุฒิในการสมัครงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 ตามมาด้วยสอบสอบเข้าทำงานไม่ได้จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.98 ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.62 และลำดับน้อยที่สุดมีสองลำดับ ได้แก่ หางานที่ถูกใจไม่ได้และไม่ทราบแหล่งงาน อย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.32

4.2.4 ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของบัณฑิต สาขาที่ต้องการศึกษาต่อ และจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 จำนวนร้อยละของความต้องการในการศึกษาต่อของบัณฑิต

ลำดับที่	ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความต้องการศึกษาต่อ			
1	ต้องการศึกษาต่อ	122	45.52
2	ไม่ต้องการศึกษาต่อ	149	54.48
รวม		268	100.00
สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ			
1	สาขาวิชาเดิม	65	53.28
2	สาขาวิชาอื่น	57	46.72
รวม		122	100.00
จุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ			
1	ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ	51	41.80
2	งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี	36	29.51
3	ต้องการเพิ่มความรู้	19	15.57
4	ความต้องการของบิดา/มารดา ผู้ปกครอง	8	6.56
5	ได้รับทุนศึกษาต่อ	5	4.10
6	อื่น ๆ	3	2.46
รวม		122	100.00

จากตารางที่ 4.16 พบว่า บัณฑิตจำนวน 149 คน ยังไม่ต้องการศึกษา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 54.48 ของบัณฑิตทั้งหมดและต้องการศึกษาต่อ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 45.52 จากบัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อ มีจำนวน 65 คน ที่ต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม คิดเป็นร้อยละ 53.28 และต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่น จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 46.72

ทั้งนี้จุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อของบัณฑิต คือ ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 41.80 รองลงมา คือ งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 29.51 และต้องการเพิ่มความรู้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.57 เป็นความต้องการของบิดา/มารดา ผู้ปกครอง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.56 ได้รับทุนศึกษาต่อ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 และอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.46

4.2.5 ตอนที่ 5 วิเคราะห์ผลของการเปรียบเทียบการมีงานทำของบัณฑิตแยกตามสาขาวิชา ซึ่งจะทำการเปรียบเทียบในประเด็นการมีงานทำ เวลาในการหางานทำของบัณฑิต และการได้งานทำ ที่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวน ร้อยละของการมีงานทำของบัณฑิต จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

สาขาวิชา	ทำงานแล้ว		ว่างงาน		ศึกษาต่อ		รวม จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
สาธารณสุขชุมชน	54	19.03	24	7.86	0	0.00	78	29.10
วิทยาการคอมพิวเตอร์	46	12.64	14	6.34	2	0.75	62	23.13
เทคโนโลยีสารสนเทศ	31	11.57	6	2.24	2	0.75	39	14.55
สิ่งทอ	16	5.97	4	1.50	3	1.10	23	8.58
วิทยาศาสตร์การกีฬา	16	5.97	2	0.75	0	0.00	18	6.71
ชีววิทยาประยุกต์	10	3.37	4	1.50	2	0.75	16	5.97
เคมี	8	3.00	3	1.10	4	1.50	15	5.60
สถิติประยุกต์	4	1.50	3	1.10	2	0.75	9	3.36
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	5	7.84	1	0.37	0	0.00	6	2.24
สุขศึกษา	2	0.75	0	0.00	0	0.00	2	0.76
รวม	192	71.64	61	22.76	15	5.60	268	100.00

จากตารางที่ 4.17 เมื่อทำการเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำของแต่ละสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาที่มีบัณฑิตที่มีงานทำสูงสุด คือ สาธารณสุขชุมชน จำนวน 51 คน รองลงมาได้แก่สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 43 คน และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 31 คน ตามลำดับ ทั้งนี้จากตารางที่ 4.17 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนขึ้นอยู่กับจำนวนบัณฑิตที่จบด้วย

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวน ร้อยละของเวลาในการหางานทำของบัณฑิต จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

สาขาวิชา	ได้งานทันที		1 – 3 เดือน		4 – 6 เดือน		7-12 เดือน		มากกว่า1ปี		อื่น ๆ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สาธารณสุขชุมชน	11	5.73	24	12.49	12	6.25	3	1.56	3	1.56	1	0.52	54
วิทยาการคอมพิวเตอร์	18	9.38	12	6.25	9	4.69	5	2.64	1	0.52	1	0.52	46
เทคโนโลยีสารสนเทศ	15	7.81	8	4.17	5	2.64	1	0.52	1	0.52	1	0.52	31
สิ่งทอ	6	3.13	5	2.64	2	1.03	2	1.03	1	0.52	0	0.00	16
วิทยาศาสตร์การกีฬา	8	4.17	2	1.03	2	1.03	4	2.06	0	0.00	0	0.00	16
ชีววิทยาประยุกต์	2	1.03	5	2.64	1	0.52	1	0.52	1	0.52	0	0.00	10
เคมี	3	1.56	2	1.03	1	0.52	0	0.00	2	1.03	0	0.00	8
สถิติประยุกต์	1	0.52	2	1.03	1	0.52	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	1	0.52	3	1.56	1	0.52	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5
สุขศึกษา	0	0.00	0	0.00	2	1.03	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2
รวม	65	33.85	63	32.84	36	18.75	16	8.33	9	4.67	3	1.56	192

จากตารางที่ 4.18 สำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว 192 คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบถึงเวลาในการหางานทำของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตที่ได้งานทำทันทีหลังจากจบการศึกษา เป็นเวลาที่บัณฑิตหางานทำได้มากที่สุด คือ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 ซึ่งสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มีจำนวนสูงสุดคือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38 ช่วงเวลาต่อมา คือ ช่วงเวลา 1-3 เดือน หลังจากจบการศึกษา คิดเป็น จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.84 ซึ่งสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนมีจำนวนสูงสุดคือ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.49 และถัดมา คือ ได้งานทำช่วงเวลา 4-6 เดือน หลังจากจบการศึกษา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ซึ่งสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนมีจำนวนสูงสุด คือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.65

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวน ร้อยละของการมีงานทำตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาของบัณฑิต
จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

สาขาวิชา	ไม่ตรง		ตรงสาขา		ใกล้เคียง		รวม	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
สาธารณสุขชุมชน	19	9.90	20	10.42	15	7.81	54	29.10
วิทยาการคอมพิวเตอร์	11	5.73	17	8.85	18	9.39	46	23.13
เทคโนโลยีสารสนเทศ	12	6.25	10	5.21	9	4.69	31	14.55
สิ่งทอ	4	2.08	9	4.69	3	1.56	16	8.58
วิทยาศาสตร์การกีฬา	2	1.04	11	5.73	3	1.56	16	6.71
ชีววิทยาประยุกต์	6	3.13	1	0.52	3	1.56	10	5.97
เคมี	2	1.04	1	0.52	5	2.60	8	5.60
สถิติประยุกต์	3	1.56	0	0.00	1	0.52	4	3.36
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	3	1.56	1	0.52	1	0.52	5	2.24
สุขศึกษา	1	0.52	0	0.00	1	0.52	2	0.76
รวม	63	32.81	70	36.46	59	30.73	192	100

จากตารางที่ 4.19 สำหรับบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว 192 คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการมีงาน
ทำตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาของบัณฑิตจำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ร้อยละ
36.46 ของจำนวนผู้ที่ได้งาน เป็นงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จากจำนวนบัณฑิต 70 คน
รองลงมา คือ ไม่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 และลำดับ
สุดท้าย ได้แก่ ได้งานที่มีความใกล้เคียง/สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 59 คน
คิดเป็นร้อยละ 30.73

4.2.6 ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 – 2554 ในทัศนะของบัณฑิตเอง และรายวิชาที่บัณฑิต เห็นว่าควรเพิ่มในหลักสูตรและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ หลักสูตร สาขาวิชาที่เรียน การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานักศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงร้อยละของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์

อันดับที่	คุณลักษณะ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ความซื่อสัตย์	4.62	0.588	มากที่สุด
2	การมีวินัยในการทำงาน	4.55	0.628	มากที่สุด
3	ความขยัน อดทนและสู้งาน	4.51	0.512	มากที่สุด
4	ความรับผิดชอบ	4.50	0.687	มากที่สุด
5	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.29	0.702	มาก
6	มีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.27	0.542	มาก
7	ความเสียสละ	4.25	0.532	มาก
8	ความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน	4.21	0.710	มาก
9	ความสามารถในการแก้ปัญหา	4.20	0.658	มาก
10	ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ	4.18	0.567	มาก
11	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.12	0.532	มาก
12	ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ	4.09	0.671	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ ในทัศนะของบัณฑิตเอง หลังจากสำเร็จการศึกษาเป็นเวลาประมาณ 1 ปี โดยบัณฑิตเห็นว่าตนมีคุณลักษณะในด้านความซื่อสัตย์มากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.62 รองลงมา คือ การมีวินัยในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 4.55 ความขยัน อดทนและสู้งาน มีค่าเฉลี่ย 4.51 ความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย 4.50 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.29 มีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.27 ความเสียสละ มีค่าเฉลี่ย 4.25 ความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.21 ความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย 4.20 ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.18 ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 4.12 ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ มีค่าเฉลี่ย 4.09

ตารางที่ 4.21 จำนวนร้อยละของรายวิชาที่ควรเพิ่มในหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์

ลำดับที่	รายวิชา/ความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	คอมพิวเตอร์	42	27.27
2	การฝึกปฏิบัติจริง	31	20.13
3	ภาษาอังกฤษ	29	18.83
4	การใช้งานอินเทอร์เน็ต	21	13.64
5	เทคนิคการวิจัย	16	10.39
6	บัญชี	7	4.55
7	การทำโครงการวิทยาศาสตร์	5	3.25
8	อื่น ๆ	3	1.94
รวม		154	100.00

จากตาราง 4.21 แสดงร้อยละของรายวิชาที่บัณฑิตเห็นว่าควรเพิ่มในหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ สูงที่สุด คือ รายวิชาคอมพิวเตอร์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.27 รองลงมา คือ การฝึกปฏิบัติจริง 31 คน คิดเป็นร้อยละ 20.13 ภาษาอังกฤษ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 18.83 การใช้งานอินเทอร์เน็ต จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.64 เทคนิคการวิจัย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.39 บัญชี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 การทำโครงการวิทยาศาสตร์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 และอื่นๆ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.94

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร/สาขาวิชาที่เรียน/การเรียนการสอน/กิจกรรมพัฒนานักศึกษา

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. เน้นการทำงานเป็นทีม ปฏิบัติจริง/ให้นำเสนอโครงการในรูปที่การปฏิบัติจริง/เน้นการทำงานได้จริง ปฏิบัติจริง	12	27.91
2. ให้ความรู้แก่นักศึกษาเกี่ยวกับด้านคอมพิวเตอร์ให้มาก	7	16.28
3. ควรมีการอบรม (สอนพิเศษ) ภาษาต่างประเทศและคอมพิวเตอร์	5	11.63
4. อบรมและแนะนำงานเมื่อจบการศึกษา	5	11.63
5. ควรให้ฝึกงานหรือออกงานจริง	3	6.98
6. เนื้อหาในหลักสูตรสมบูรณ์ดี	3	6.98
7. อยากให้พัฒนาวิชาประจำสาขาให้ใช้กับงานจริงๆ ให้มากกว่านี้	2	4.64
8. อยากให้เจาะจงลงไปเลยว่าให้เรียนเรื่องนี้หรือวิชานี้	2	4.64
9. ให้เพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้มากขึ้น	1	2.33
10. ควรจะมีงานรองรับนักศึกษาที่จบใหม่	1	2.33
11. เพิ่มเนื้อหาการเรียนในตำราเน้นปฏิบัติ	1	2.33
12. เน้นการใช้ภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้	1	2.33
รวม	43	100

จากตารางที่ 4.22 บัณฑิตมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร สาขาวิชาที่เรียน การเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนานักศึกษา จำนวน 43 ความคิดเห็น โดยข้อเสนอแนะที่บัณฑิตเสนอแนะมากที่สุด คือ เน้นการทำงานเป็นทีม ปฏิบัติจริง/ให้นำเสนอโครงการในรูปที่การปฏิบัติจริง/เน้นการทำงานได้จริง ปฏิบัติจริง จำนวน 12 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 27.91 ของบัณฑิตที่เสนอแนะทั้งหมด รองลงมาคือ ให้ความรู้แก่นักศึกษาเกี่ยวกับด้านคอมพิวเตอร์ให้มาก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 16.28 และควรมีการอบรม (สอนพิเศษ) ภาษาต่างประเทศและคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งอบรมและแนะนำงานเมื่อจบการศึกษา จำนวนอย่างละ 5 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 11.63 นอกจากนี้ยังพบว่าบัณฑิตต้องการให้มีการฝึกงานหรือออกงานจริงและเนื้อหาในหลักสูตรสมบูรณ์ดี อย่างละจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และยังประสงค์ให้ให้เพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้มากขึ้น, เพิ่มเนื้อหาการเรียนในตำราเน้นปฏิบัติและเน้นการใช้ภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้ จำนวนอย่างละ 1 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 2.33

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการดำเนินการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2553 - 2554 ใน 5 ด้าน ดังนี้ สถานภาพของบัณฑิตภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่มีงานทำแล้ว ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ การศึกษาต่อ และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ในทัศนะของบัณฑิตเอง

5.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัย ที่สามารถสรุปได้ ดังนี้

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ หรือภาค กศ.บป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 - 2554 จำนวน 325 คน

ผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 - 2554 มีจำนวนทั้งสิ้น 325 คน และมีผู้มารายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ระหว่างวันที่ 15 - 17 เมษายน 2554 ณ สำนักกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 268 คน คิดเป็น 82.46 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2553 - 2554 ที่แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของบัณฑิต

ตอนที่ 2 ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่มีงานทำแล้ว

ตอนที่ 3 ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ

ตอนที่ 4 ข้อมูลการศึกษาต่อ

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบการมีงานทำของบัณฑิตแยกตามสาขาวิชา

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะ

วิทยาศาสตร์

5.2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตที่รายงานตัวในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร ระหว่างวันที่ 15 - 17 เมษายน 2554 เก็บรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวนทั้งสิ้น 268 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.46 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ดังนี้

1. จัดทำตารางแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
2. ความคิดเห็นของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามต่อคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานในทัศนของบัณฑิตเองมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจัดอันดับความคิดเห็นแล้วเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
3. เกี่ยวกับข้อเสนอนี้ที่เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบายเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความพึงพอใจของบัณฑิตแต่ละข้อคำถาม โดยแบ่งค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็น เป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553-2554 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.3.1 สถานภาพทั่วไปของบัณฑิต

จากบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 268 คน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาภาคปกติ คิดเป็นร้อยละ 94.03 และประเภทภาคพิเศษ/ภาคกศ.บป คิดเป็นร้อยละ 5.97 ของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด

ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาต่างๆ ดังนี้ คือ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนมากที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 รองลงมา คือ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 23.13 ตามมาด้วยสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 14.55 ลำดับถัดมาได้แก่ สาขาวิชาสิ่งทอ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.58 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.72 สาขาวิชาชีววิทยาประยุกต์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.97 สาขาวิชาเคมี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 สาขาวิชาสถิติประยุกต์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.24 ส่วนสาขาวิชาสุศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75

ส่วนร้อยละของสถานภาพการทำงานปัจจุบันของบัณฑิต พบว่า มีบัณฑิตที่ทำงานแล้ว จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 71.64 และยังไม่ทำงาน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 22.76 ทั้งนี้มีบัณฑิตที่กำลังศึกษาต่ออีกจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 และเมื่อจำแนกลักษณะของการได้งานปัจจุบันของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและได้งานทำแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ทำงานนี้ก่อนเข้ารับการศึกษา ได้งานหลังจากจบการศึกษาและได้งานระหว่างการศึกษา โดยมีบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 บัณฑิตได้งานหลังจากจบการศึกษา มีจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 88.02 และได้งานระหว่างการศึกษาอีกจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.68 และจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า มีจำนวนบัณฑิตที่ได้รับการเกณฑ์ทหารและลาอุปสมบท รวมทั้งสิ้น 3 คน แบ่งเป็นบัณฑิตที่ได้รับการเกณฑ์ทหารจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 และบัณฑิตที่ได้ลาอุปสมบทจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37

5.3.2 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่มีงานทำ

ข้อมูลของการสำรวจจากแบบสอบถาม พบว่า ประเภทงานที่บัณฑิตทำมากที่สุด คือ พนักงานบริษัท/เอกชน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมา คือ ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.46 ธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 อื่นๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.21 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.61 และลูกจ้างประจำจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02

ทั้งนี้อัตราเงินเดือนที่บัณฑิตได้รับมากที่สุดคือ 7,940 – 9,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 38.54 รองลงมาคือ เงินเดือน น้อยกว่า 7,940 บาท จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 ตามมาด้วยเงินเดือน 11,001 – 13,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94 ส่วน 9,001 – 11,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.81 และ 13,001 – 15,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.73 และมากกว่า 15,001 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดเท่ากับ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 โดยบัณฑิตที่มีงานทำแล้วร้อยละ 67.71 พึงพอใจต่องานที่ทำ โดยคิดมาจากบัณฑิต

จำนวน 130 คน ส่วนผู้ที่ไม่พึงพอใจต่องานที่ทำ มีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากค่าตอบแทนต่ำ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71 รองลงมา คือ ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22.58 ขาดความมั่นคง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35 สถานที่ทำงานอยู่ไกล จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.29 และขาดความก้าวหน้าและ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.07

สำหรับระยะเวลาที่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่มีงานทำแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่ บัณฑิตได้งานทำทันทีมากที่สุดซึ่งมีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 รองลงมา คือ ได้งานทำหลังจากสำเร็จ 1 – 3 เดือน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 ตามมาด้วยได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา 4 – 6 เดือน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และได้งานทำหลังจากสำเร็จ 7 – 12 เดือน จำนวน 16 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.33 ส่วนได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษาที่ต้องใช้ ระยะเวลา นานมากกว่า 1 ปี ทั้งสิ้น 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.69 ส่วนอื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.57 ทั้งนี้สามารถแสดงจำนวนร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

ส่วนลักษณะงานที่บัณฑิตได้ทำส่วนใหญ่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็น 38.02 ลักษณะงานมีความใกล้เคียง/สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็น 31.25 และลักษณะงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 30.73 ทั้งนี้บัณฑิตได้นำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมา ประยุกต์ใช้กับงานที่ทำอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.75 ส่วนความสามารถพิเศษที่ช่วยให้ บัณฑิตได้งานทำมากที่สุด คือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 37.50 และปัญหาที่บัณฑิตพบในการ ปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ขาดความสามารถพิเศษด้านภาษา ร้อยละ 40.63 รองลงมา คือ ความรู้ใน สาขาวิชาที่เรียนไม่พอ ร้อยละ 23.96 การปรับตัวในการทำงาน ร้อยละ 15.63 ขาดความสามารถ พิเศษด้านคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 10.94 ขาดความสามารถด้านการสื่อสาร ร้อยละ 5.21 การทำงาน ร่วมกับเพื่อนร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 2.61 และอื่นๆ ร้อยละ 1.02

5.3.3 ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ

จากข้อมูลของการสำรวจในแบบสอบถาม พบว่า สาเหตุที่ทำให้บัณฑิตยังไม่ได้งานทำ คือ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ร้อยละ 67.21 รองลงมา คือ ยังไม่ประสงค์ทำงาน ร้อยละ 19.67 ส่วนที่ ยังหางานทำไม่ได้และสาเหตุอื่น ๆ มีเพียงร้อยละ 13.12 ทั้งนี้พบว่าปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการหา งานทำ ได้แก่ ขาดคุณสมบัติเฉพาะที่นายจ้างต้องการเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ร้อยละ 34.88 รองลงมา คือ เงินเดือน/ค่าตอบแทนต่ำกว่าวุฒิ ร้อยละ 25.58 ตามมาด้วยที่ทำงานอยู่ห่างไกล คิดเป็นร้อยละ 13.95 และและต้องลดวุฒิในการสมัครงาน ร้อยละ 9.30 และลำดับน้อยที่สุดมีสอง ลำดับ ได้แก่ หางานที่ถูกใจไม่ได้และไม่ทราบแหล่งงาน คิดเป็นร้อยละ 2.32

5.3.4 ข้อมูลการศึกษาต่อ

การศึกษาต่อของบัณฑิต พบว่า ร้อยละ 54.48 บัณฑิตยังไม่ต้องการศึกษาต่อ สำหรับบัณฑิตที่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 45.52 ต้องการการศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม คิดเป็นร้อยละ 53.28 โดยมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ คือ ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ ร้อยละ 41.80 รองลงมา คือ งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 29.51 ต้องการเพิ่มความรู้ ร้อยละ 15.57 เป็นความต้องการของบิดา/มารดา ผู้ปกครอง ร้อยละ 6.56 ได้รับทุนศึกษาต่อ ร้อยละ 4.10 และอื่นๆ ร้อยละ 2.46

5.3.5 การเปรียบเทียบการมีงานทำของบัณฑิตแยกตามสาขาวิชา

การเปรียบเทียบการมีงานทำของบัณฑิตแยกตามสาขาวิชา เมื่อทำการเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำของแต่ละสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาที่มีบัณฑิตที่มีงานทำมากที่สุด ได้แก่ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน (ร้อยละ 29.10) ตามมาด้วยสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 23.13) และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 14.55) และเมื่อพิจารณาถึงเวลาในการหางานทำของบัณฑิตแต่ละสาขาวิชา พบว่า บัณฑิตได้งานทำทันทีหลังจากจบการศึกษามีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.85 ซึ่งสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์มีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 9.38 ช่วงเวลาต่อมา คือ ได้งานช่วง 1 -3 เดือน ร้อยละ 32.81 ซึ่งสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนมีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 12.49 ตามมาด้วยได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา 4 - 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ซึ่งสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนมีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 6.25 และได้งานทำหลังจากสำเร็จ 7 - 12 เดือน คิดเป็นร้อยละ 8.33 โดยสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์มีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 2.64 ส่วนได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษาที่ต้องใช้ระยะเวลาอันมากกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.69 นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 36.46 เป็นงานที่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาของบัณฑิต รองลงมา คือ ไม่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 32.81 ส่วนงานที่มีความใกล้เคียง/สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.73

5.3.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ในทัศนของบัณฑิตเอง หลังจากสำเร็จการศึกษาเป็นเวลาประมาณ 1 ปี โดยบัณฑิตเห็นว่าตนมีคุณลักษณะในด้านความมีวินัยในการทำงาน ความซื่อสัตย์ มากที่สุด รองลงมาคือ ความขยัน อดทนและสู้งาน ความรับผิดชอบ คุณลักษณะที่บัณฑิตประเมินต่ำสุดคือ ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ บัณฑิตมีความเห็นว่ารายวิชาที่ควรเพิ่มในหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์มากที่สุด คือ รายวิชาคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 21.27 รองลงมา คือ การฝึกปฏิบัติจริง ร้อยละ 20.13 ภาษาอังกฤษร้อยละ 18.83 การใช้งานอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 13.64 และเทคนิคการวิจัยร้อยละ 10.390 บัญชี ร้อยละ 4.55 การทำโครงการวิทยาศาสตร์

ร้อยละ 3.25 ส่วนข้อเสนอแนะที่บัณฑิตเสนอมากที่สุดเกี่ยวกับหลักสูตร สาขาวิชาที่เรียน การเรียน การสอน และกิจกรรมพัฒนานักศึกษา คือ หลักสูตรควรเน้นการทำงานเป็นทีม ปฏิบัติจริง/ให้นำเสนอโครงการในรูปที่การปฏิบัติจริง/เน้นการทำงานได้จริง ปฏิบัติจริง รองลงมาคือ ให้ความรู้แก่นักศึกษาเกี่ยวกับด้านคอมพิวเตอร์ให้มาก และควรมีการอบรม (สอนพิเศษ) ภาษาต่างประเทศและคอมพิวเตอร์

5.4 อภิปรายผล

จากงานวิจัยการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2553-2554 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.4.1 สถานภาพทั่วไปของบัณฑิต จำนวน 268 คน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาภาคปกติถึงร้อยละ 94.03 ซึ่งเป็นบัณฑิตที่มีสถานภาพการทำงาน คือ มีงานทำ จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 71.64 ซึ่งมีร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากเดิมที่สุธีรา สุนทรารักษ์ (2552) ได้ทำการวิจัยภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2552-2553 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 69.12 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก ทำให้เงื่อนไขในการเลือกทำงานน้อยลงประกอบกับบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ได้คาดหวังงานแรกที่จะมีความมั่นคง แต่หวังประสบการณ์ที่เพิ่มมากขึ้นจึงส่งผลให้ร้อยละของบัณฑิตที่มีงานทำสูงขึ้นแม้ในภาวะที่เศรษฐกิจถดถอยก็ตาม

5.4.2 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่มีงานทำ พบว่า ประเภทงานที่บัณฑิตทำมากที่สุดยังคงเป็นพนักงานบริษัท/เอกชน และระยะเวลาที่ได้อ่านทำมากที่สุด คือ ช่วงที่จบการศึกษาทันทีซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33.85 ทั้งนี้พบว่าบัณฑิตมีความพึงพอใจกับงานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 67.71 และลักษณะงานส่วนใหญ่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาหรือใกล้เคียง/สัมพันธ์กับสาขาวิชา สูงถึงร้อยละ 67.19 อีกทั้งบัณฑิตยังได้นำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำได้ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 43.75 ส่วนความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำมากที่สุดคือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 37.50 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวณี ใจรักษ์ (2550) และรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (2551) นอกจากนี้ปัญหาที่บัณฑิตพบในการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ขาดความสามารถพิเศษด้านภาษาร้อยละ 40.61 เช่นเดียวกับงานวิจัยของสุณี ภูสีม่วงและคณะ (2548) ทั้งนี้ทางคณะวิทยาศาสตร์จึงมีโครงการในการจัดอบรมเสริมความรู้ด้านภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

5.4.3 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน พบว่า มีจำนวนของบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำลดลง และสาเหตุที่ทำให้บัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ คือ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน และยังไม่ประสงค์ทำงาน ส่วนปัญหาในการหางานทำ พบว่าขาดคุณสมบัติเฉพาะที่นายจ้างต้องการเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบัณฑิตขาดความรู้ความสามารถเฉพาะทางในเชิงลึกประกอบกับขาดความมั่นใจในความรู้ของตนเอง

5.4.4 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ในทัศนของบัณฑิตเอง หลังจากสำเร็จการศึกษาเป็นเวลาประมาณ 1 ปี โดยบัณฑิตเห็นว่าตนมีคุณลักษณะในด้านความมีวินัยในการทำงาน ความซื่อสัตย์ มากที่สุด รองลงมาคือ ความขยัน อดทนและสู้งาน ความรับผิดชอบ คุณลักษณะที่บัณฑิตประเมินต่ำสุดคือ ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนา จารุพันธุ์เศรษฐ์ (2548)

5.4.5 บัณฑิตมีความเห็นว่ารายวิชาที่ควรเพิ่มในหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ สูงที่สุดคือ รายวิชาคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 21.27 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวณี ใจรักษ์ (2550) ที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ปรับปรุงด้านการจัดการศึกษาโดยเน้นหลักสูตรภาษาต่างประเทศและคอมพิวเตอร์

5.5 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2553-2554 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.5.1 คณะวิทยาศาสตร์ควรให้ความสำคัญกระตุ้นให้สาขาวิชาพัฒนาหลักสูตรที่เน้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติและการนำไปใช้งานจริง และเพิ่มรายวิชาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับนักศึกษาทุกสาขา

5.5.2 คณะวิทยาศาสตร์ควรเน้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทุกสาขาวิชา เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีทักษะ มีความชำนาญเฉพาะสาขาวิชาเพียงพอสำหรับการทำงานในแต่ละสาขาวิชาชีพ

5.5.3 คณะวิทยาศาสตร์ควรเพิ่มกิจกรรมสำหรับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษา ในด้านการจัดหางานกับตลาดแรงงาน และจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือให้บัณฑิตได้มีงานทำตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และรู้แหล่งงานมากขึ้น

5.5.4 งานวิจัยการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตจะได้ประโยชน์มากยิ่งขึ้นหากมีการนำผลที่ได้มาวางแผนในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา

5.5.5 ควรมีการทำงานวิจัยในการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ต่อเนื่องในทุกปีเพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาเปรียบเทียบเพื่อการพัฒนาต่อไป

5.5.6 ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในการตอบแบบสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต

5.5.7 ควรมีการศึกษาติดตามความก้าวหน้าในการทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.5.8 ควรมีกิจกรรมสำหรับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษาในด้านการจัดทำงานจัดกิจกรรม แนะนำอาชีพ

5.5.9 คณะวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาต่างๆ สามารถนำข้อมูลการติดตามผลบัณฑิตไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา รวมถึงสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ที่แต่ละคณะได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสามารถทำให้มีแนวทางการพัฒนาบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2552) .ภาวะการดำเนินงานทำของผู้สำเร็จ การศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วันที่สืบค้น ข้อมูล 10 กุมภาพันธ์ 2555, จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เว็บไซต์: <http://www.kmutt.ac.th/pd/inoffice/working52.pdf>
- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา. (2553). ภาวะการหางานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีการศึกษา 2551. วันที่ค้นข้อมูล 10 กุมภาพันธ์ 2555, จากมหาวิทยาลัยบูรพา เว็บไซต์: <http://planning.buu.ac.th/content/research/jobsearch/jobsearch2551.pdf>
- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2554) .รายงานภาวะการหางานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2552. วันที่ค้นข้อมูล 10 กุมภาพันธ์ 2555, จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เว็บไซต์: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง . ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ ปีการศึกษา 2550 -2551 มหาวิทยาลัย รามคำแหง (2552). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- ชาญชัย อินทรประวัติ และคณะ. (2539). การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่น ปี การศึกษา 2539. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2542
- นিকা ชูโต .(2545) . การวิจัยเชิงคุณภาพ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร แมทส์ปอปปี้ ปรุระชัย เปี่ยมสมบุญ. 2539. การวิจัยประเมินผล หลักการและกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร: เจ เพสท โปรเซสเซอร์.
- พงกะพรรณ ตะกลมทอง .(2537) . การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนการศึกษาของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537. มหาวิทยาลัยนเรศวร. พันธกิจ มหาวิทยาลัย นเรศวร 2553. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2555, จาก http://www.nu.ac.th/c_about4.php
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2553). รายงานการวิเคราะห์ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2552 . วันที่ค้นข้อมูล 10 กุมภาพันธ์ 2555, จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เว็บไซต์ : http://www.stou.ac.th/sar/pdf/pdf14_153/Report53_2.pdf

- วัชรวิ ทรัพย์มี. (2549). ทฤษฎีให้การปรึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (2552) .ภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในปีงบประมาณพ.ศ. 2552 .วันที่ค้นข้อมูล 10 กุมภาพันธ์ 2555, จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เว็บไซต์: [http://agt.snru.ac.th/UserFiles/File/2_1\(4_1\).pdf](http://agt.snru.ac.th/UserFiles/File/2_1(4_1).pdf)
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). วิธีวิทยาการประเมินการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2550). การจัดการ:จากมุมมองนักบริหาร (Management: from the executive's viewpoint). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จี.พี. ไชเบอร์พริ้นท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2532). คู่มือประเมินแผนและโครงการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภานาถพริ้ว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. กรอบแผนอุดมศึกษา ระยะ ยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565). สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ. < www.knit.or.th >.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554) .ภาวะการทำงานของประชากรเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553 .วันที่ค้น ข้อมูล 12 กุมภาพันธ์ 2555, จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ เว็บไซต์: <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/lfs54/reportMay.pdf>
- อัครวัตติ ไชยสิทธิ์. (2543). การติดตามผลผลิตของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ ที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา.
- Good, c. V. (Ed.). (1973). Dictionary of Education. New York : MCGraw-Hill Book Company.

ภาคผนวก

แบบสอบถามการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต
คณะวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2553-2554

แบบสอบถามการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีการศึกษา 2553 – 2554

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และหรือเขียน ✓ หรือ ○ ล้อมรอบเครื่องหมาย []

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อสถาบัน.....มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์..... คณะวิทยาศาสตร์.....
สาขาวิชา
2. ชื่อ [นาย] [นาง] [นางสาว] [.....]
นามสกุล.....
เลขประจำตัวประชาชน □□□□□□□□□□□□□□□□
เลขประจำตัวนักศึกษา □□□□□□□□□□
3. ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....หมู่ที่.....หมู่บ้าน.....
ตรอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร
- E-mail ***
4. ภูมิลำเนาอยู่ จังหวัด.....
5. สถานภาพการทำงานปัจจุบัน ***
[] ทำงานแล้ว
[] ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ
[] ยังไม่ได้ทำงานและมิได้ศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 3)
[] กำลังศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 4)

ตอนที่ 2 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้มีงานทำแล้ว)

6. ประเภทงานที่ทำ
[] ข้าราชการ /เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ [] รัฐวิสาหกิจ
[] พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน [] ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ
[] พนักงานองค์กรต่างประเทศ/ระหว่างประเทศ
[] อื่น ๆ (ระบุ).....
7. ท่านคิดว่า ความรู้ความสามารถพิเศษด้านใดที่ช่วยให้ท่านได้ทำงาน

- [] ด้านภาษาต่างประเทศ [] ดานการใช้คอมพิวเตอร์
 [] ด้านกิจกรรมสันตนาการ [] ด้านศิลปะ
 [] ด้านกีฬา [] ด้านนาฏศิลป์/ดนตรีขับร้อง
 [] อื่น ๆ (ระบุ).....

8. ชื่อตำแหน่งงานที่ทำ (ต้องระบุ) ***

9. สถานที่ทำงานปัจจุบัน ชื่อหน่วยงาน ***

ที่ตั้งเลขที่..... หมู่ที่.....อาคาร/ตึก.....

ชั้น ตรอก/ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์

โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... โทรสาร

E-mail ***

10. เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนบาท ***

11. ท่านมีความพอใจต่องานที่ทำหรือไม่

[] พอใจ [] ไม่พอใจ

ถ้า **ไม่พอใจ** โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุด 1 ข้อ ต่อไปนี้

[] ระบบงานไม่ดี [] ผู้ร่วมงานไม่ดี [] ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา

[] ค่าตอบแทนต่ำ [] ขาดความมั่นคง [] ขาดความก้าวหน้า

[] อื่น ๆ ระบุ.....

12. หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านได้งานทำในระยะเวลาเท่าไร

[] หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา [] 1 - 3 เดือน

[] 4 - 6 เดือน [] 7 - 9 เดือน [] 10 - 12 เดือน

[] มากกว่า 1 ปี [] เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษา หรือได้งานทำระหว่างศึกษา

13. ลักษณะงานที่ทำตรงกับสาขาที่ท่านได้สำเร็จการศึกษาหรือไม่ ***

[] ตรง [] ไม่ตรง

14. ท่านสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่
 ขณะนี้เพียงใด

[] มากที่สุด [] มาก [] ปานกลาง

[] น้อย [] น้อยที่สุด

15. การศึกษาต่อ

[] ต้องการศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบข้อ 19)

ไม่ต้องการศึกษาต่อ (*ข้ามไปตอนที่ 5*)

ตอนที่ 3 การสมัครงานและการทำงาน (สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ทำงาน)

16. สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญ 1 ข้อ ต่อไปนี้

- ยังไม่ประสงค์ทำงาน รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน
 หางานทำไม่ได้ อื่นๆ (ระบุ).....

17. ท่านมีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่

- ไม่มีปัญหา มีปัญหา

ถ้า **มีปัญหา** โปรดระบุปัญหาที่สำคัญที่สุด 1 ข้อ

- ไม่ทราบแหล่งงาน หางานที่ถูกใจไม่ได้ ต้องสอบจึงไม่ยอมสมัคร
 ขาดคนสนับสนุน ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน หน่วยงานไม่ต้องการ
 เงินเดือนน้อย สอบเข้าทำงานไม่ได้
 อื่น ๆ (ระบุ).....

18. การศึกษาต่อ

- ต้องการศึกษาต่อ ไม่ต้องการศึกษาต่อ (*ข้ามไปตอนที่ 5*)

ตอนที่ 4 การศึกษาต่อ

19. ระดับการศึกษาที่ท่านต้องการศึกษาต่อ / กำลังศึกษาต่อ

- ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท
 ระดับปริญญาเอก อื่น ๆ (ระบุ).....

20. สาขาวิชาที่ท่านต้องการศึกษาต่อ / กำลังศึกษาต่อ

- สาขาวิชาเดิม
 สาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเดิม (ระบุ) สาขา.....

21. ประเภทของสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัยที่ท่านต้องการศึกษา / กำลังศึกษาต่อ

- รัฐบาล เอกชน ต่างประเทศ

22. เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจศึกษาต่อ

- เป็นความต้องการของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
 งานที่ต้องการต้องใช้วุฒิสูงกว่า ปริญญาตรี
 ได้รับทุนศึกษาต่อ อื่น ๆ (ระบุ).....

23. ท่านมีปัญหาในการศึกษาต่อหรือไม่

- ไม่มีปัญหา มีปัญหา

ถ้า **มีปัญหา** โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุด 1 ข้อ

- ข้อมูลสถานที่ศึกษาต่อไม่เพียงพอ คุณสมบัติในการสมัครเรียน

- [] ขาดความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ [] ขาดแคลนเงินทุน
 [] อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

24. ท่านคิดว่าในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ควรเพิ่มรายวิชาหรือความรู้เรื่องใดที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของท่านได้มากยิ่งขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] ภาษาอังกฤษ [] คอมพิวเตอร์ [] บัญชี
 [] การใช้งานอินเทอร์เน็ต [] การฝึกปฏิบัติจริง [] เทคนิคการวิจัย
 [] อื่น ๆ (ระบุ).....

25. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและสาขาวิชาที่เรียน

.....
 26. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน

.....
 27. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

ขอขอบคุณที่บัณฑิตให้ความร่วมมือในการตอบเป็นอย่างดีสูง

ส่งข้อมูลที่กรอกเรียบร้อยแล้วไปที่ สำนักงานคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 โดยเฉพาะหัวข้อ *** เพื่อความสมบูรณ์ในการนำข้อมูลเข้าระบบต่อไป

